

U S T A W A

z dnia 2017 r.

o architektach, inżynierach budownictwa oraz urbanistach¹⁾

DZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa o architektach, inżynierach budownictwa oraz urbanistach, zwana dalej „ustawą”, normuje zasady wykonywania:

- 1) zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa, w tym zasady uznawania kwalifikacji zawodowych, zasady świadczenia usług transgranicznych, zasady organizacji i działania samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa i zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 2) zawodu urbanisty, w tym zasady uznawania kwalifikacji zawodowych urbanistów i zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej.

DZIAŁ 2

Zawód architekta, zawód inżyniera budownictwa

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 2. 1. Wykonywanie zawodu architekta polega na pełnieniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz na doskonaleniu kwalifikacji zawodowych w tym zakresie.

2. Zawód architekta wykonuje się z uwzględnieniem potrzeb jednostek i grup społecznych oraz wyrażaniu i realizowaniu tych potrzeb poprzez twórcze kształtowanie i

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji dokonuje wdrożenia dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, Dz. Urz. UE C 3 z 6.01.2006, str. 12 i Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 141, Dz. Urz. UE C 165 z 19.07.2007, str. 13 i 18, Dz. Urz. UE L 271 z 16.10.2007, str. 18 i Dz. Urz. UE L 320 z 6.12.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 93 z 4.04.2008, str. 28, Dz. Urz. UE L 205 z 1.08.2008, str. 10 i Dz. Urz. UE L 311 z 21.11.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 93 z 7.04.2009, str. 11, Dz. Urz. UE L 59 z 4.03.2011, str. 4, Dz. Urz. UE L 112 z 24.04.2012, str. 21 i Dz. Urz. UE L 180 z 12.07.2012, str. 9, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 368 i Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 132, Dz. Urz. UE L 305 z 24.10.2014, str. 115/1, Dz. Urz. UE L 177 z 8.07.2015, str. 60 oraz Dz. Urz. UE L 134 z 24.05.2016, str. 135).

projektowanie architektoniczne obiektów budowlanych, ich zespołów, otoczenia i zagospodarowania terenu w aspekcie funkcjonalnym, technicznym i estetycznym.

Art. 3. Wykonywanie zawodu inżyniera budownictwa polega na pełnieniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, o których mowa w art. 4 ust. 1, oraz na doskonaleniu kwalifikacji zawodowych w tym zakresie.

Art. 4. 1. Samodzielną funkcją techniczną w budownictwie jest działalność związana z koniecznością fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązania zagadnień architektonicznych i budowlanych oraz techniczno-organizacyjnych, obejmująca:

- 1) sporządzanie projektu budowlanego lub opracowań projektowych będących jego częścią, sprawowanie nadzoru projektowego oraz pełnienie funkcji głównego projektanta lub projektanta współpracującego w procesie inwestycyjnym;
- 2) kierowanie budową lub robotami budowlanymi przez pełnienie funkcji kierownika budowy lub kierownika robót;
- 3) kierowanie wytwarzaniem konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz nadzór i kontrolę techniczną wytwarzania tych elementów;
- 4) wykonywanie nadzoru inwestorskiego przez pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego;
- 5) sprawowanie kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych;
- 6) sporządzanie opinii technicznych.

2. Opinie techniczne, o których mowa w ust. 1 pkt 6, obejmują:

- 1) ocenę projektowanego lub rzeczywistego stanu analizowanego obiektu budowlanego lub jego części na podstawie obowiązujących przepisów i wiedzy technicznej;
- 2) analizę przyczynowo-skutkową stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części;
- 3) formułowanie zaleceń dotyczących koniecznych działań w odniesieniu do analizowanego obiektu budowlanego lub jego części;
- 4) ocenę i formułowanie zaleceń w zakresie projektowania i stosowania rozwiązań technicznych.

Art. 5. 1. Zawód architekta albo zawód inżyniera budownictwa może wykonywać osoba, która jest członkiem odpowiednio samorządu zawodowego architektów lub inżynierów budownictwa, zwanych dalej „samorządem zawodowym”.

2. Członkiem samorządu zawodowego może być osoba, która posiada uprawnienia budowlane albo której kwalifikacje zawodowe zostały uznane na zasadach określonych w rozdziale 3.

Art. 6. Wykonywanie zawodu architekta oraz zawodu inżyniera budownictwa odbywa się zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa i zasadami wiedzy technicznej oraz z zachowaniem należytej staranności, właściwej organizacji, bezpieczeństwa i jakości pracy.

Rozdział 2

Uprawnienia budowlane

Oddział 1

Przepisy ogólne

Art. 7. Zawód architekta oraz zawód inżyniera budownictwa wykonuje się w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych.

Art. 8. 1. Warunkiem uzyskania uprawnień budowlanych jest złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu na uprawnienia budowlane.

2. Z egzaminu na uprawnienia budowlane zwolniony jest absolwent studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.²⁾), zawartej między uczelnią a właściwym organem samorządu zawodowego, w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego oraz zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 10.

Art. 9. Do egzaminu na uprawnienia budowlane dopuszcza się osobę, która:

- 1) posiada wykształcenie odpowiadające wymaganiom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 10;
- 2) odbyła praktykę zawodową dostosowaną do rodzaju i stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy ogłoszono w Dz. U. z 2016 r. poz. 1010, 1311, 1933, 2169 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60, 777, 858 i 859.

Art. 10. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje i zakres przygotowania zawodowego wymaganego do wykonywania zawodu architekta oraz inżyniera budownictwa:
 - a) wykształcenie odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności,
 - b) wykaz zawodów związanych z budownictwem,
 - 2) szczegółowy sposób potwierdzania posiadania przygotowania zawodowego i jego weryfikacji, w tym sposób:
 - a) dokumentowania i weryfikacji posiadanego wykształcenia oraz uznawania wykształcenia i praktyki zawodowej jako odpowiednie lub pokrewne dla danych uprawnień budowlanych lub specjalności, zwanego dalej „kwalifikowaniem”,
 - c) dokumentowania i odbywania praktyki, a także kryteria uznawania praktyki,
 - 3) szczegółowy sposób przeprowadzania egzaminu ze znajomości przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej,
 - 4) zakresy uprawnień budowlanych oraz ich ograniczenia
- mając na względzie zapewnienie przejrzystego i sprawnego przeprowadzania czynności związanych z nadawaniem uprawnień budowlanych, w tym uznawaniem praktyk zawodowych.

Art. 11. Wykształcenie uzyskane za granicą i uznane w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów odrębnych podlega kwalifikowaniu przez okręgową komisję kwalifikacyjną na podstawie programu kształcenia.

Art. 12. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest pełnienie funkcji technicznej w pracach projektowych lub pełnienie funkcji technicznej na budowie.

Art. 13. 1. Praktyka zawodowa odbywana jest pod kierunkiem patrona.

2. Patronem może być osoba będąca członkiem samorządu zawodowego.

Art. 14. 1. Do praktyki zawodowej na budowie zalicza się pełnienie funkcji technicznej na budowie oraz:

- 1) wykonywanie czynności inspekcyjno-kontrolnych w organach nadzoru budowlanego;
- 2) pracę w organach administracji rządowej lub jednostek samorządu terytorialnego realizujących zadania zarządcy drogi publicznej, polegającą na wykonywaniu czynności

na terenie budowy i obejmującą konieczność fachowej oceny zjawisk lub samodzielnego rozwiązywania zagadnień techniczno-organizacyjnych;

- 3) pracę u zarządcy infrastruktury kolejowej lub w podmiocie odpowiedzialnym za utrzymanie infrastruktury kolejowej we właściwym stanie technicznym, działającym na zlecenie zarządcy infrastruktury kolejowej, polegającą na wykonywaniu czynności na terenie budowy lub czynności inspekcyjno-kontrolnych, obejmującą konieczność fachowej oceny zjawisk, stanu technicznego budowli i urządzeń budowlanych lub samodzielnego rozwiązywania zagadnień techniczno-organizacyjnych.

2. Odbycie praktyki zawodowej na budowie jest potwierdzane przez patrona.

Art. 15. 1. Praktyka zawodowa spełnia kryteria jakościowe określone w standardach praktyki zawodowej.

2. Do praktyki zawodowej zalicza się praktykę odbytą po ukończeniu trzeciego roku studiów wyższych, w zakresie określonym w standardach praktyki zawodowej, o których mowa w ust. 1.

Art. 16. Praktykę studencką uznaje się za część praktyki zawodowej w przypadku, gdy odbywa się na studiach w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego oraz w sposób określony w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 10, zgodnie z warunkami określonymi w umowie, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, zawartej między uczelnią a organem samorządu zawodowego.

Art. 17. Do praktyki zawodowej zalicza się praktykę odbytą za granicą, jeżeli przebiegała ona pod kierunkiem osoby posiadającej uprawnienia odpowiednie w danym kraju.

Art. 18. 1. Egzamin na uprawnienia budowlane przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez okręgową komisję kwalifikacyjną izby.

2. W egzaminie na uprawnienia budowlane może uczestniczyć, jako obserwator, przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

Art. 19. Krajowa Rada Izby zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż na 60 dni przed terminem egzaminu, ogłoszenie o egzaminie, w którym podaje się w szczególności termin i miejsce przeprowadzenia egzaminu.

Art. 20. Zawiadomienie o terminie egzaminu właściwy organ samorządu zawodowego doręcza osobie ubiegającej się o nadanie uprawnień budowlanych, za pośrednictwem operatora pocztowego, przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru, na co najmniej miesiąc przed terminem egzaminu.

Art. 21. Egzamin na uprawnienia budowlane odbywa się we wszystkich okręgowych izbach w tym samym dniu i godzinie, na podstawie tych samych zestawów pytań. Nie dotyczy to części ustnej.

Oddział 2

Nadawanie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta

Art. 22. 1. W zawodzie architekta nadawane są:

- 1) uprawnienia budowlane pierwszego stopnia;
- 2) uprawnienia budowlane drugiego stopnia.

2. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta drugiego stopnia mogą być rozszerzone o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi.

Art. 23. 1. Uzyskanie uprawnień budowlanych pierwszego stopnia w zawodzie architekta wymaga:

- 1) ukończenia studiów pierwszego i drugiego stopnia w zakresie architektury;
- 2) odbycia półrocznej praktyki przy sporządzaniu projektów budowlanych w zakresie projektów inwestycyjnych oraz opracowań projektowych dotyczących architektury, wchodzących w skład projektu technicznego;
- 3) złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu, o którym mowa w art. 26 pkt 1.

2. Uzyskanie uprawnień budowlanych drugiego stopnia w zawodzie architekta wymaga:

- 1) posiadania uprawnień budowlanych pierwszego stopnia w zawodzie architekta ;
- 2) odbycia półtorarocznej praktyki zawodowej przy sporządzaniu projektów budowlanych w zakresie projektów inwestycyjnych oraz opracowań projektowych dotyczących architektury, wchodzących w skład projektu technicznego;
- 3) odbycia półrocznej praktyki zawodowej na budowie;
- 4) złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu, o którym mowa w art. 26 pkt 2.

3. Uzyskanie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta rozszerzonych o uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi wymaga:

- 1) odbycia dodatkowej rocznej praktyki zawodowej na budowie;
- 2) złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu, o którym mowa w art. 26 pkt 2.

4. Uprawnienia budowlane drugiego stopnia w zawodzie architekta można uzyskać bez posiadania uprawnień budowlanych pierwszego stopnia w zawodzie architekta, po spełnieniu łącznie wymagań określonych w ust. 1 oraz w ust. 2 pkt 2-4.

5. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta rozszerzone o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi można uzyskać bez posiadania uprawnień pierwszego stopnia, po spełnieniu łącznie wymagań określonych w ust. 1 i w ust. 2 pkt 2-4 oraz w ust. 3.

Art. 24. 1. Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta nadaje, po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, okręgowa komisja kwalifikacyjna izby.

2. Postępowania kwalifikacyjnego nie przeprowadza się w stosunku do osób, o których mowa w art. 8 ust. 2.

Art. 25. 1. Postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta obejmuje:

- 1) kwalifikowanie;
- 2) egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta.

2. Postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta prowadzi się zgodnie z regulaminem, o którym mowa w art. 73 pkt 7.

Art. 26. Egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta:

- 1) pierwszego stopnia - ma formę pisemną i obejmuje znajomość przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej;
- 2) drugiego stopnia - ma formę ustną i obejmuje umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej zdobytej podczas odbywania praktyki zawodowej, omówienie zadania projektowego lub rozwiązanie zagadnienia z zakresu prowadzenia budowy lub kierowania robotami budowlanymi oraz omówienie wskazanych zagadnień z zakresu odbytej praktyki zawodowej.

Art. 27. Osoba, która uzyskała negatywny wynik egzaminu pisemnego albo ustnego, może przystąpić do niego ponownie, nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy.

Art. 28. Egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta odbywa się co najmniej dwa razy w roku, w terminach ustalonych przez Krajową Komisję Kwalifikacyjną Izby Architektów.

Art. 29. 1. Osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta wnosi opłatę za postępowanie kwalifikacyjne.

2. Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta ustala Krajowy Zjazd Izby Architektów.

3. Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta podaje do publicznej wiadomości Krajowa Izba Architektów w Biuletynie Informacji Publicznej.

4. Opłatę za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta wnosi się na rachunek bankowy właściwej okręgowej izby.

Art. 30. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne w odniesieniu do uprawnień budowlanych w zawodzie architekta wynosi:

- 1) z tytułu kwalifikowania do egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 i 1386), za rok poprzedzający przeprowadzenie egzaminu, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”;
- 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu - nie więcej niż 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 4) z tytułu przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 31. 1. Po pozytywnym zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego oraz w przypadku, o którym mowa w art. 24 ust. 2, okręgowa komisja kwalifikacyjna orzeka, w drodze decyzji, o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie architekta.

2. W decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie architekta określa się rodzaj prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem.

3. Od decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie architekta przysługuje odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Izby Architektów.

Oddział 3

Nadawanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa

Art. 32. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa mogą być nadane do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w ograniczonym zakresie lub bez ograniczeń.

Art. 33. Uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa są nadawane w specjalnościach:

- 1) konstrukcyjno-budowlanej;
- 2) inżynieryjnej:
 - a) mostowej,
 - b) drogowej,
 - c) kolejowej,
 - d) kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym,
 - e) hydrotechnicznej,
 - f) wyburzeniowej;
- 3) instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń:
 - a) telekomunikacyjnych,
 - b) cieplnych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,
 - c) elektrycznych i elektroenergetycznych.

Art. 34. Uzyskanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa wymaga:

- 1) do projektowania bez ograniczeń:
 - a) ukończenia studiów drugiego stopnia odpowiednich dla danej specjalności,
 - b) odbycia rocznej praktyki przy projektowaniu, oraz
 - c) odbycia rocznej praktyki na budowie;
- 2) do projektowania w ograniczonym zakresie:
 - a) ukończenia:
 - studiów pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności lub
 - studiów drugiego stopnia pokrewnych dla danej specjalności,
 - b) odbycia rocznej praktyki przy projektowaniu, oraz
 - c) odbycia rocznej praktyki na budowie;

- 3) do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:
 - a) ukończenia studiów drugiego lub pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności oraz
 - b) odbycia odpowiednio półtorarocznej lub trzyletniej praktyki na budowie;
- 4) do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:
 - a) ukończenia:
 - studiów drugiego stopnia odpowiednich dla danej specjalności lub
 - studiów pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności, lub
 - studiów pierwszego stopnia pokrewnych dla danej specjalności, albo
 - b) posiadania:
 - tytułu zawodowego technika lub mistrza, albo
 - dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika
 - w zawodach związanych z budownictwem określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 10, w zakresie odpowiednim dla danej specjalności oraz
 - c) odbycia praktyki na budowie w wymiarze:
 - półtora roku w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret drugie,
 - trzech lat w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret trzecie,
 - czterech lat w przypadku, o którym mowa w lit. b;
- 5) do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:
 - a) ukończenia studiów drugiego stopnia odpowiednich dla danej specjalności,
 - b) odbycia rocznej praktyki przy projektowaniu, oraz
 - c) odbycia półtorarocznej praktyki na budowie;
- 6) do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:
 - a) ukończenia:
 - studiów pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności lub
 - studiów drugiego stopnia pokrewnych dla danej specjalności,
 - b) odbycia rocznej praktyki przy projektowaniu, oraz
 - c) odbycia półtorarocznej praktyki na budowie.

Art. 35. Do osób ubiegających się o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa bez ograniczeń, posiadających uprawnienia budowlane w zawodzie

inżyniera budownictwa w ograniczonym zakresie w tej specjalności, nie stosuje się art. 34 pkt 1 lit. b i c, pkt 3 lit. b lub pkt 5 lit. b i c.

Art. 36. 1. Właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna izby prowadzi postępowanie kwalifikacyjne na uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa.

2. Postępowanie kwalifikacyjne obejmuje:

- 1) kwalifikowanie;
- 2) egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa, obejmujący znajomość przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

3. Postępowania kwalifikacyjnego nie przeprowadza się w stosunku do osób, o których mowa w art. 8 ust. 3.

Art. 37. Egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa składa się z części pisemnej oraz ustnej.

Art. 38. 1. Negatywny wynik części pisemnej egzaminu powoduje niedopuszczenie do części ustnej.

2. Osoba, która uzyskała negatywny wynik części pisemnej egzaminu, może przystąpić do niego ponownie nie wcześniej, niż po upływie 3 miesięcy.

3. Pozytywny wynik części pisemnej egzaminu upoważnia do przystąpienia do części ustnej przez okres 3 lat od dnia jego uzyskania.

4. Osoba, która uzyskała negatywny wynik części ustnej egzaminu, ponownie przystępuje tylko do tej części egzaminu.

Art. 39. W zależności od posiadanego wykształcenia i zakresu odbytej praktyki zawodowej, egzamin jest przeprowadzany na uprawnienia budowlane do:

- 1) projektowania w danej specjalności;
- 2) kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności;
- 3) projektowania i kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności.

Art. 40. Przy ubieganiu się o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa w innej specjalności lub w innym zakresie niż posiadane egzamin jest ograniczony wyłącznie do zagadnień nieobjętych zakresem egzaminu obowiązującym przy ubieganiu się o już posiadane uprawnienia budowlane.

Art. 41. Do egzaminu na uzyskanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa przepisy art. 28 i art. 29 stosuje się odpowiednio.

Art. 42. 1. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa, o których mowa w art. 34 pkt 1–4, wynosi:

- 1) z tytułu kwalifikowania - nie więcej niż 22% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu - nie więcej niż 22% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu - nie więcej niż 13% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

2. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa, o których mowa w art. 34 pkt 5 i 6, wynosi:

- 1) z tytułu kwalifikowania - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu - nie więcej niż 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 43. Do nadawania uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa przepisy art. 31 ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 44. W decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa określa się specjalność oraz rodzaj prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem.

Rozdział 3

Uznawanie kwalifikacji i świadczenie usług transgranicznych

Art. 45. 1. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o państwach członkowskich, rozumie się przez to państwa członkowskie Unii Europejskiej inne niż Rzeczpospolita Polska, Konfederację Szwajcarską oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

2. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o obywatelach państw członkowskich, rozumie się przez to obywatele państw członkowskich, o których mowa w ust. 1, a także:

- 1) członków ich rodzin w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium

- obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 900);
- 2) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 6);
 - 3) cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub objętych ochroną uzupełniającą;
 - 4) cudzoziemców posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
 - 5) obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie przez Rzeczpospolitą Polską w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
 - 6) obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci przez Rzeczpospolitą Polską w celach innych niż wykonywanie pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym i mają prawo do wykonywania pracy oraz posiadają dokument pobytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającym jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 19, t. 6, str. 3, Dz. Urz. UE L 115 z 29.04.2008, str. 1), oraz obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci przez Rzeczpospolitą Polską w celu wykonywania pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym;
 - 7) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 151 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Art. 46. 1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, który prowadzi zgodnie z prawem działalność w zakresie tego zawodu w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, ma prawo do świadczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgranicznej w rozumieniu art. 5 pkt 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65) w zawodzie architekta lub inżyniera budownictwa.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii

Europejskiej, właściwy organ może wszcząć postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych wobec obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa zamierzającego świadczyć na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługę transgraniczną po raz pierwszy.

3. Postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych nie wszczyna się wobec obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta potwierdzone dokumentami wymienionymi w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 53.

4. Przed rozpoczęciem świadczenia usługi transgranicznej po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa przedkłada okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce zamierzonego świadczenia usługi:

- 1) oświadczenie o zamiarze jej świadczenia zawierające informacje o:
 - a) rodzaju czynności zawodowych, jakie zamierza wykonywać, jeżeli ich określenie jest możliwe,
 - b) posiadanym ubezpieczeniu lub innych środkach indywidualnego albo zbiorowego zabezpieczenia w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej;
- 2) dokument potwierdzający obywatelstwo;
- 3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego, że obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa wykonuje faktycznie i zgodnie z prawem zawód lub działalność w tym państwie członkowskim oraz że w momencie składania zaświadczenia nie obowiązuje go zakaz, nawet tymczasowy, wykonywania zawodu lub działalności;
- 4) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe.

5. W przypadku istotnej zmiany stanu faktycznego potwierdzonego dokumentami, o których mowa w ust. 4 pkt 2–4, obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa jest obowiązany ponownie przedłożyć te dokumenty okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce świadczenia usługi transgranicznej.

6. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa przedkłada oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, ponownie w każdym roku, w którym zamierza świadczyć usługę transgraniczną.

7. Świadczenie usługi transgranicznej podlega indywidualnej ocenie dokonywanej przez właściwą okręgową radę izby, przy uwzględnieniu w szczególności długości, częstotliwości, regularności oraz ciągłości świadczenia tej usługi.

8. Właściwa okręgową radą izby dokonuje tymczasowego wpisu na listę członków izby osób, o których mowa w ust. 1. Wpis jest dokonywany nieodpłatnie po złożeniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 1. Termin dokonania wpisu nie może powodować utrudnień lub opóźnień w świadczeniu usługi transgranicznej.

9. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa nie ma obowiązku rejestracji swojej działalności w systemie ubezpieczeń społecznych w celu dokonywania rozliczeń związanych ze świadczeniem usługi transgranicznej na rzecz osób ubezpieczonych, jest jednak obowiązany poinformować właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej przed jego rozpoczęciem, a w nagłych przypadkach – o świadczeniu usługi transgranicznej po jego zakończeniu.

10. Do obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa świadczącego usługę transgraniczną stosuje się przepisy regulujące wykonywanie zawodu architekta lub inżyniera budownictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

11. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa świadczący usługę transgraniczną posługuje się tytułem zawodowym nadanym w państwie członkowskim, w którym uzyskał kwalifikacje do wykonywania tego zawodu.

12. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta, o których mowa w ust. 2 i 3, może posługiwać się polskim tytułem zawodowym.

13. Właściwa okręgową radą izby może zwracać się do właściwych organów państwa członkowskiego o przedstawienie informacji potwierdzających, że obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty oraz że nie zostały na niego nałożone kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności.

14. Właściwa okręgową radą izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, udostępnia mu informacje dotyczące obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, o których mowa

w ust. 13, oraz informacje niezbędne do rozpatrzenia skargi złożonej na obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa przez usługobiorcę.

Art. 47. Przepisu art. 46 nie stosuje się do cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, oraz cudzoziemca, któremu w Rzeczypospolitej Polskiej nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej.

Art. 48. 1. Właściwa Krajowa Rada Izby wszczyna postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa na wniosek obywatela państwa członkowskiego w ciągu miesiąca od dnia jego doręczenia, a w przypadku stwierdzenia braków formalnych wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku.

3. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa zawiera:

- 1) imię (imiona), nazwisko, datę i miejsce urodzenia wnioskodawcy;
- 2) obywatelstwo wnioskodawcy oraz nazwę państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca uzyskał kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa;
- 3) określenie zawodu regulowanego albo działalności regulowanej wraz z określeniem formy, w jakiej działalność ma być wykonywana;
- 4) informację o posiadanych kwalifikacjach i uprawnieniach;
- 5) informacje o ukończonym kształceniu regulowanym.

5. Do wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający obywatelstwo wnioskodawcy;
- 2) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa oraz, o ile jest to wymagane, dokumenty potwierdzające doświadczenie zawodowe wnioskodawcy;
- 3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, poświadczające, że architektowi lub inżynierowi budownictwa nie zawieszono prawa wykonywania działalności lub nie zakazano wykonywania zawodu;
- 4) oświadczenie o znajomości języka polskiego w stopniu umożliwiającym pełnienie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

6. Dokumenty, o których mowa w ust. 5 pkt 2, nie są wymagane w przypadku architektów posiadających kwalifikacje zawodowe potwierdzone dokumentami wymienionymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 53.

7. Obowiązek umieszczania we wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa informacji o obywatelstwie wnioskodawcy oraz dołączania do wniosku potwierdzającego je dokumentu nie dotyczy wnioskodawcy będącego bezpaństwowcem, któremu nadano status uchodźcy, udzielono ochrony uzupełniającej, albo który posiada zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

8. W przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego nie wydaje zaświadczenia, o którym mowa w ust. 5 pkt 3, dopuszcza się zastąpienie go pisemnym oświadczeniem wnioskodawcy złożonym do właściwej Krajowej Rady Izby.

9. W przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących autentyczności dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa, wydanych przez właściwe organy państwa członkowskiego, lub w przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących spełnienia wymogów w zakresie kształcenia określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej, właściwa Krajowa Rada Izby zwraca się do tych organów o potwierdzenie autentyczności dokumentów lub potwierdzenie spełnienia wymogów w zakresie kształcenia.

10. Właściwa Krajowa Rada Izby wydaje decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy spełniającemu warunki określone w ustawie oraz zobowiązuje wskazaną przez niego okręgową izbę do dokonania wpisu na listę członków.

11. Postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa kończy się wydaniem decyzji, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia przez wnioskodawcę wszystkich niezbędnych dokumentów, z zastrzeżeniem art. 51.

Art. 49. 1. W przypadku gdy właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby posiada informacje dotyczące postępowań dyscyplinarnych, nałożonych sankcji karnych lub innych ważnych okoliczności, które mogą wywierać wpływ na wykonywanie zawodu architekta lub inżyniera budownictwa, informuje o tym właściwe organy państwa członkowskiego.

2. Właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwych organów państwa członkowskiego, w odniesieniu do osób będących członkami

izby, potwierdza autentyczność dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa albo spełnienie wymagań w zakresie kształcenia, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.

3. Właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, udostępnia informacje potwierdzające, że architekt lub inżynier budownictwa wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty, oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności, a także informacje niezbędne przy rozpatrywaniu skargi złożonej na architekta lub inżyniera budownictwa przez usługobiorcę.

4. Właściwa Krajowa Rada Izby oraz właściwa okręgowa rada izby zapewniają poufność wymienianych informacji.

5. Wymiana informacji, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, odbywa się za pośrednictwem Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym IMI, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1024/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym i uchylającym decyzję Komisji 2008/49/WE (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 159 z 28.05.2014, str. 1 i 11 oraz Dz. Urz. UE L 252 z 16.09.2016, str. 53).

Art. 50. 1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa ma prawo posługiwania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oryginalnym tytułem potwierdzającym wykształcenie, uzyskanym w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska lub jego skrótem w języku tego państwa.

2. Do tytułu określającego wykształcenie należy dołączyć informację dotyczącą nazwy i siedziby instytucji albo komisji egzaminacyjnej, która ten tytuł nadała.

3. Jeżeli tytuł, o którym mowa w ust. 1, określający wykształcenie lub jego skrót mogą być mylone z tytułem używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla którego uzyskania jest wymagane dodatkowe szkolenie lub kształcenie, którego obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa nie ukończył, właściwa Krajowa Rada Izby wskazuje, aby osoba taka posługiwała się posiadany tytułem w formie określonej przez właściwą Krajową Radę Izby.

Art. 51. 1. Krajowa Rada Izby Architektów, rozpatrując wniosek o uznanie kwalifikacji zawodowych złożony przez obywatela państwa członkowskiego, który nie spełnia wymagań określonych w ustawie, stosuje odpowiednio ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

2. W zakresie nieuregulowanym ustawą, do zasad uznawania kwalifikacji zawodowych lub świadczenia usług transgranicznych stosuje się przepisy, o których mowa w ust. 1.

3. Do wniosku w sprawie uznania kwalifikacji obywatela państwa członkowskiego nabytych na terytorium państwa innego niż państwo członkowskie stosuje się ust. 1.

Art. 52. 1. W przypadku gdy różnice między wykonywaniem zawodu architekta lub inżyniera budownictwa w państwie członkowskim a wykonywaniem zawodu architekta lub inżyniera budownictwa w Rzeczypospolitej Polskiej są na tyle znaczące, że przystąpienie do testu umiejętności lub odbycie stażu adaptacyjnego, o których mowa w art. 20 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, wiązałoby się z koniecznością ukończenia przez składającego wniosek w postępowaniu o uznanie kwalifikacji zawodowych pełnego programu kształcenia wymaganego do pełnego dostępu do zawodu architekta lub inżyniera budownictwa w Rzeczypospolitej Polskiej, właściwa Krajowa Rada Izby, po indywidualnym rozpatrzeniu wniosku, może uznać kwalifikacje zawodowe tej osoby w celu przyznania jej częściowego dostępu do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa odpowiadającego uprawnieniom budowlanym w zawodzie architekta pierwszego stopnia lub uprawnieniom budowlanym w ograniczonym zakresie, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, któremu na podstawie ust. 1 zostały uznane kwalifikacje zawodowe w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu architekta lub inżyniera budownictwa, posługuje się tytułem ustalonym dla tego zawodu w państwie członkowskim w oryginalnym brzmieniu, ze wskazaniem czynności zawodowych objętych częściowym dostępem.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku architektów posiadających kwalifikacje zawodowe potwierdzone dokumentami wymienionymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 53.

4. Uznania kwalifikacji zawodowych w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu architekta lub inżyniera budownictwa można odmówić, jeżeli taka odmowa służy zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego, ochrony konsumentów,

ochrony środowiska, zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego i nie wykracza poza zakres niezbędny do ich zapewnienia.

Art. 53. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykaz dyplomów i innych dokumentów, wydawanych przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskie i potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 3, oraz terminy, w których odbywało się kształcenie, mając na względzie obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące uznawania kwalifikacji zawodowych architektów.

DZIAŁ 3

Samorządy zawodowe architektów i inżynierów budownictwa

Rozdział 1

Izba architektów i izba inżynierów budownictwa

Art. 54. 1. Samorząd zawodowy architektów tworzą członkowie zrzeszeni w izbie architektów.

2. Samorząd zawodowy inżynierów budownictwa tworzą członkowie zrzeszeni w izbie inżynierów budownictwa.

Art. 55. Samorządy zawodowe są niezależne w wykonywaniu swoich zadań i podlegają wyłącznie przepisom prawa.

Art. 56. 1. Izba architektów składa się z Krajowej Izby Architektów oraz 16 okręgowych izb architektów, których obszar działania odpowiada terytorialnemu podziałowi kraju na województwa.

2. Izba inżynierów budownictwa składa się z Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa oraz 16 okręgowych izb inżynierów, których obszar działania odpowiada terytorialnemu podziałowi kraju na województwa.

3. Obszary działania okręgowych izb oraz ich siedziby ustalają właściwe Krajowe Izby.

Art. 57. Jednostkami organizacyjnymi izb są:

- 1) Krajowa Izba Architektów oraz Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa, zwane dalej „Krajowymi Izbami”;

- 2) okręgowe izby architektów oraz okręgowe izby inżynierów budownictwa, zwane dalej „okręgowymi izbami”.

Art. 58. 1. Osobowość prawną posiadają:

- 1) izba architektów;
- 2) Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa oraz okręgowe izby inżynierów budownictwa.
 2. Działalność izb określają ich statuty, nadawane przez Krajowy Zjazd Izby w drodze uchwały.

3. Izba architektów, Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa oraz okręgowe izby inżynierów budownictwa mogą prowadzić działalność gospodarczą, z wyłączeniem działalności polegającej na wykonywaniu usług w zakresie obsługi inwestycyjnej, wykonywania robót budowlanych oraz pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

Art. 59. 1. Działalność samorządu zawodowego jest finansowana z jego majątku.

2. Majątek samorządu zawodowego stanowią środki finansowe oraz nieruchomości i mienie ruchome.

3. Majątek samorządu zawodowego powstaje:

- 1) ze składek członkowskich;
- 2) z zapisów, darowizn i dotacji;
- 3) z wpływów z działalności gospodarczej;
- 4) z innych wpływów.

Art. 60. 1. Majątkiem Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa zarządza Krajowa Rada Izby.

2. Majątkiem okręgowej izby inżynierów budownictwa zarządza właściwa okręgowa rada izby.

3. Majątkiem izby architektów zarządza Krajowa Rada Izby. Okręgowa rada izby architektów zarządza majątkiem izby w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem okręgowej izby architektów. Zakres spraw, o którym mowa w zdaniu drugim, określa uchwała, o której mowa w art. 70 ust. 3.

Art. 61. 1. Oświadczenia woli w imieniu Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa składają dwaj członkowie prezydium Krajowej Rady Izby Inżynierów, w tym Prezes lub Wiceprezes.

2. Oświadczenia woli w imieniu okręgowej izby inżynierów budownictwa składają dwaj członkowie prezydium okręgowej rady izby inżynierów budownictwa, w tym przewodniczący lub wiceprzewodniczący.

3. Oświadczenia woli w imieniu izby architektów składają dwaj członkowie prezydium Krajowej Rady Izby Architektów, w tym Prezes lub Wiceprezes Krajowej Rady Izby, a także, w zakresie określonym w uchwale, o której mowa w art. 70 ust. 3, dwaj członkowie prezydium okręgowej rady izby architektów, w tym przewodniczący lub wiceprzewodniczący okręgowej rady izby architektów.

Art. 62. 1. Izba architektów zrzesza osoby, które korzystają z pełni praw publicznych i mają pełną zdolność do czynności prawnych oraz:

- 1) posiadają uprawnienia budowlane w zawodzie architekta, lub
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej lub uprawnienia w zakresie odpowiadającym zakresowi tej specjalności uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332), lub
- 3) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie architektury, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1 i 2, oraz posiadają decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

2. Izba inżynierów budownictwa zrzesza osoby, które korzystają z pełni praw publicznych i mają pełną zdolność do czynności prawnych oraz:

- 1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalnościach, o których mowa w art. 33 pkt 1–3 lub
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w zakresie określonym w art. 34 pkt 1–3, lub specjalności, o których mowa w pkt 1, uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, lub
- 3) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1 i 2 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

Art. 63. Członkowi izby przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze.

Art. 64. 1. Członek izby podlega obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wynikać w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, mając na względzie specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Art. 65. Do zadań samorządu zawodowego należy w szczególności:

- 1) sprawowanie nadzoru nad należytym i sumiennym wykonywaniem zawodu przez członków izb;
- 2) reprezentowanie i ochrona interesów zawodowych swoich członków;
- 3) ustalanie Kodeksu etyki zawodowej i nadzór nad jego przestrzeganiem;
- 4) nadawanie i pozbawianie uprawnień budowlanych;
- 5) uznawanie kwalifikacji zawodowych;
- 6) współdziałanie z organami administracji rządowej i organami samorządu terytorialnego oraz z innymi samorządami zawodowymi i stowarzyszeniami zawodowymi;
- 7) opracowywanie standardów praktyki zawodowej, o których mowa w art. 15 ust. 1;
- 8) ustalanie zasad doskonalenia zawodowego oraz współdziałanie w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych architektów lub inżynierów budownictwa;
- 9) zarządzanie majątkiem i działalnością gospodarczą samorządu zawodowego;
- 10) prowadzenie postępowań w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządu zawodowego;
- 11) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących architektury lub budownictwa;
- 12) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych oraz innych form pomocy materialnej członkom samorządu zawodowego;
- 13) prowadzenie list członków samorządu zawodowego;
- 14) prowadzenie centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane;
- 15) przekazywanie Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, w terminie 3 dni od dnia wydania rozstrzygnięcia, informacji o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej;

16) realizacja innych zadań statutowych.

Art. 66. 1. Od decyzji Krajowych Organów Izb w sprawach indywidualnych wydawanych w drugiej instancji, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, przysługuje skarga do sądu administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji, wnoszona za pośrednictwem właściwego Krajowego Organu Izby.

2. Do postępowania w sprawach indywidualnych, uregulowanych w ustawie, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).

Rozdział 2

Krajowa Izba Architektów i Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa

Art. 67. 1. Organami Krajowej Izby Architektów i Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa, zwanych dalej „Krajowymi Izbami”, są:

- 1) Krajowy Zjazd Izby;
- 2) Krajowa Rada Izby;
- 3) Krajowa Komisja Rewizyjna;
- 4) Krajowa Komisja Kwalifikacyjna;
- 5) Krajowy Sąd Dyscyplinarny;
- 6) Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

2. Kadencja organów Krajowych Izb trwa 4 lata.

Art. 68. 1. Krajowy Zjazd Izby jest najwyższym organem Krajowej Izby.

2. Krajowy Zjazd Izby stanowią delegaci wybrani przez okręgowe zjazdy izb.

3. W Krajowym Zjeździe Izby biorą udział z głosem doradczym członkowie ustępujących organów Krajowej Izby niebędący delegatami.

4. Krajowa Rada Izby określa zasady ustalania liczby delegatów z okręgowych izb na Krajowy Zjazd Izby.

5. Krajowa Rada Izby zwołuje Krajowy Zjazd Izby, co najmniej raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.

6. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje Krajowa Rada Izby z własnej inicjatywy lub na wniosek:

- 1) Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 2) co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowych rad izb;
- 3) co najmniej 1/5 wszystkich członków okręgowych izb;

4) ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

7. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje się w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

Art. 69. 1. Uchwały Krajowego Zjazdu Izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby delegatów na Krajowy Zjazd Izby.

2. Wybory do organów Krajowej Izby odbywają się w głosowaniu tajnym.

3. Krajowy Zjazd może uchwalić tajność obrad na wniosek co najmniej 1/3 delegatów Krajowego Zjazdu Izby.

Art. 70. 1. Krajowy Zjazd Izby:

- 1) ustala liczbę członków organów Krajowej Izby;
- 2) wybiera Prezesa i członków Krajowej Rady Izby;
- 3) wybiera przewodniczącego i członków organów Krajowej Izby, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 1-5, oraz Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców;
- 4) uchwała, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, statut izby oraz uchwała regulaminy określające organizację organów krajowej izby i tryb ich działania;
- 5) uchwała regulamin wyborów do organów krajowej izby;
- 6) ustala:
 - a) wysokość, zasady podziału i sposób uiszczania składki członkowskiej,
 - b) wysokość i sposób uiszczania opłat związanych z decyzją w sprawie wpisu na listę członków izby oraz innych opłat,
 - c) wysokość opłat za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych;
- 7) ustala zasady prowadzenia listy członków izby;
- 8) udziela absolutorium Krajowej Radzie Izby;
- 9) ustala program działania samorządu zawodowego;
- 10) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności Krajowej Rady Izby, Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego.

2. Krajowy Zjazd Izby w przypadku izby inżynierów budownictwa ustala zasady gospodarki finansowej Krajowej Izby oraz uchwała jej budżet.

3. Krajowy Zjazd Izby w przypadku izby architektów ustala zasady gospodarki finansowej izby oraz uchwała jej budżet.

Art. 71. 1. Krajowy Zjazd Izby uchwała Kodeks etyki zawodowej, określający w szczególności działalność członków samorządu zawodowego, ich relacje ze społeczeństwem, klientami, organami administracji publicznej, innymi członkami tego samorządu oraz wpływ tej działalności na środowisko naturalne.

2. Kodeks etyki zawodowej podlega ocenie w pierwszym roku kadencji Krajowej Rady Izby. W przypadku zaistnienia potrzeby wprowadzenia zmian w Kodeksie etyki zawodowej, zgłoszonej przez członków samorządu zawodowego, zmiany te omawiane są podczas najbliższego Krajowego Zjazdu Izby.

3. Krajowa Rada Izby każdorazowo zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o zmianach wprowadzonych w Kodeksie etyki zawodowej.

Art. 72. 1. W skład Krajowej Rady Izby wchodzi Prezes i członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd Izby, z zachowaniem reprezentacji wszystkich izb okręgowych.

2. Prezydium Krajowej Rady Izby stanowią Prezes i Wiceprezesi, sekretarz, skarbnik i członkowie wybrani przez Krajową Radę Izby spośród jej członków.

3. Prezydium Krajowej Rady Izby działa w imieniu Krajowej Rady Izby w sprawach określonych regulaminem Rady.

Art. 73. Krajowa Rada Izby kieruje działalnością samorządu zawodowego w okresie między Krajowymi Zjazdami, a w szczególności:

- 1) wykonuje uchwały Krajowego Zjazdu Izby;
- 2) koordynuje i nadzoruje działalność okręgowych rad izb;
- 3) reprezentuje członków izby;
- 4) koordynuje ustawiczne doskonalenie kwalifikacji zawodowych członków izby;
- 5) zawiera z uczelniami umowy, o których mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;
- 6) opracowuje projekt regulaminu wyborów do organów krajowej izby;
- 7) uchwała, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, regulamin postępowania kwalifikacyjnego w sprawach nadawania uprawnień budowlanych,

- 8) uchwała, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, regulamin ustawicznego doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izb i zasad jego przestrzegania;
- 9) uchwała, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, standardy praktyki zawodowej;
- 10) uchwała tryb i zakres szkolenia uzupełniającego;
- 11) prowadzi postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji osób, o których mowa w art. 45, i wydaje decyzje o uznaniu kwalifikacji lub o odmowie ich uznania; w przypadku, gdy kwalifikacje wnioskodawcy zostaną uznane, zobowiązuje okręgową izbę, wskazaną przez wnioskodawcę, do dokonania wpisu na listę członków;
- 12) dokonuje kontroli uchwał okręgowych rad izb w zakresie zgodności z prawem, uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy;
- 13) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących w szczególności: gospodarowania przestrzenią, edukacji oraz wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa;
- 14) uchyla uchwały okręgowych rad izb sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy oraz sprzeczne z zasadami gospodarki finansowej i zasadami racjonalnej gospodarki;
- 15) składa sprawozdanie ze swojej działalności Krajowemu Zjazdowi Izby;
- 16) reprezentuje samorząd wobec organów władzy publicznej oraz organizacji społecznych, zawodowych, samorządowych i innych;
- 17) prowadzi bieżące sprawy Krajowej Izby;
- 18) zobowiązuje okręgową radę izby do podjęcia uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu działania tej rady, w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały Krajowej Rady Izby;
- 19) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa coroczne informacje o działalności Krajowej Izby;
- 20) opracowuje, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, projekt Kodeksu etyki zawodowej;
- 21) ustala wzory pieczęci organów samorządu zawodowego.

Art. 74. 1. Krajowa Rada Izby prowadzi centralny rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane, zwany dalej „centralnym rejestrem”.

2. Centralny rejestr jest jawny w zakresie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 8–9 i 11–13.

3. Centralny rejestr jest prowadzony w formie elektronicznej. Jawna część centralnego rejestru jest dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowej Izby.

4. W centralnym rejestrze zamieszcza się następujące dane:

- 1) imiona i nazwisko;
- 2) adres zamieszkania;
- 3) datę urodzenia;
- 4) informację o wykształceniu i tytułach naukowych;
- 5) numer, datę i miejsce wydania decyzji;
- 6) organ wydający decyzję;
- 7) podstawę prawną wydania decyzji;
- 8) numer, specjalność i zakres uprawnień budowlanych;
- 9) informację o przynależności do właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego;
- 10) numer kancelaryjny;
- 11) pozycję w rejestrze;
- 12) datę wpisu do rejestru;
- 13) informacja o możliwości wykonywania zawodu;
- 14) informację o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

5. Osoba podlegająca wpisowi jest obowiązana zawiadomić podmiot prowadzący centralny rejestr o zmianie danych podlegających zamieszczeniu w centralnym rejestrze w terminie 30 dni od dnia, w którym zmiany te nastąpiły.

6. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób prowadzenia centralnego rejestru, mając na względzie konieczność zapewnienia kompletności i aktualności danych w nim zawartych, w tym potrzebę dokonywania wpisów, zmian w centralnym rejestrze, wykreślenia z centralnego rejestru oraz potrzebę uwzględnienia informacji oraz przyczyn zawieszenia albo pozbawienia prawa wykonywania zawodu architekta i inżyniera budownictwa.

Art. 75. W posiedzeniach Krajowej Rady Izby i jej prezydium mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przewodniczący: Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, okręgowych rad izb, Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny, przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa lub inne zaproszone osoby.

Art. 76. 1. Krajowa Komisja Rewizyjna:

- 1) kontroluje statutową, finansową i gospodarczą działalność Krajowej Izby;
- 2) przedstawia sprawozdanie z działalności kontrolnej Krajowemu Zjazdowi Izby;
- 3) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji rewizyjnych;
- 4) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium Krajowej Radzie Izby.

2. Krajowa Komisja Rewizyjna uchyla uchwały okręgowych komisji rewizyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 77. 1. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna w szczególności:

- 1) prowadzi postępowanie odwoławcze i wydaje decyzje w drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 92 pkt 1;
- 2) opracowuje zestawy pytań egzaminacyjnych;
- 3) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych w sprawach nadawania uprawnień budowlanych;
- 4) sporządza opinie dla Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa;
- 5) składa Krajowemu Zjazdowi Izby sprawozdanie ze swojej działalności;
- 6) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji kwalifikacyjnych.

2. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna uchyla uchwały okręgowych komisji kwalifikacyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 78. 1. Krajowy Sąd Dyscyplinarny:

- 1) rozpatruje odwołania od orzeczeń okręgowych sądów dyscyplinarnych;
- 2) rozpatruje jako sąd pierwszej instancji sprawy członków organów izb z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 3) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy postępowań z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa;
- 4) składa Krajowemu Zjazdowi Izby coroczne sprawozdanie ze swojej działalności;
- 5) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych sądów dyscyplinarnych;
- 6) uchyla uchwały okręgowych sądów dyscyplinarnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

2. Krajowy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym jako sąd pierwszej instancji i pięciosobowym jako sąd odwoławczy.

Art. 79. Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny:

- 1) prowadzi postępowanie wyjaśniające oraz sprawuje funkcję oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków organów izb;
- 2) składa odwołania od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, a od orzeczeń wydanych w drugiej instancji składa odwołania do sądu apelacyjnego;
- 3) przesyła Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, w terminie 3 dni od dnia wydania rozstrzygnięcia, informację o ukaraniu w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej, o których mowa w art. 107;
- 4) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych rzeczników dyscyplinarnych;
- 5) składa Krajowemu Zjazdowi Izby roczne i kadencyjne sprawozdanie z działalności.

Art. 80. Za pełnienie funkcji w organach izby członkowi nie przysługuje wynagrodzenie, chyba że Krajowy Zjazd Izby, w drodze uchwały, postanowi inaczej.

Art. 81. 1. Osoba pełniąca funkcje w organach okręgowych nie może jednocześnie pełnić funkcji w organach krajowych tego samego rodzaju.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy osoby pełniącej funkcję w okręgowej radzie i Krajowej Radzie.

Rozdział 3

Izby okręgowe

Art. 82. 1. Organami okręgowych izb są:

- 1) okręgowy zjazd izby;
- 2) okręgowa rada izby;
- 3) okręgowa komisja rewizyjna;
- 4) okręgowa komisja kwalifikacyjna;
- 5) okręgowy sąd dyscyplinarny;
- 6) okręgowy rzecznik dyscyplinarny.

2. Kadencja organów okręgowych izb trwa 4 lata.

Art. 83. 1. Okręgowy zjazd izby jest najwyższym organem okręgowej izby.

2. Okręgowy zjazd izby stanowią członkowie okręgowej izby.

3. Jeżeli liczba członków okręgowej izby przekracza 200 osób, okręgowy zjazd izby stanowią delegaci wybrani w obwodach wyborczych.

4. Mandat delegata na okręgowy zjazd trwa przez okres kadencji organów okręgowej izby.

5. W okręgowym zjeździe izby, o którym mowa w ust. 3, mogą uczestniczyć z głosem doradczym członkowie organów izby niebędący delegatami.

Art. 84. 1. Okręgowa rada izby zwołuje okręgowy zjazd izby co najmniej raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.

2. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje okręgowa rada izby z własnej inicjatywy, na wniosek Krajowej Izby, okręgowej komisji rewizyjnej lub co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowej izby.

3. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje się w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

Art. 85. 1. Uchwały okręgowego zjazdu izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby członków lub delegatów na okręgowy zjazd izby.

2. Wybory do organów okręgowych izb odbywają się w głosowaniu tajnym.

Art. 86. Okręgowy zjazd izby:

- 1) ustala zasady gospodarki finansowej okręgowej izby inżynierów budownictwa;
- 2) uchwała budżet okręgowej izby;
- 3) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności okręgowej rady izby, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowej komisji kwalifikacyjnej, okręgowego sądu dyscyplinarnego i okręgowego rzecznika dyscyplinarnego;
- 4) udziela absolutorium okręgowej radzie izby;
- 5) ustala liczbę członków organów oraz szczegółowe zasady organizacji organów okręgowej izby i tryb ich działania;
- 6) wybiera przewodniczących i członków organów okręgowej izby, o których mowa w art. 83 ust. 1, oraz okręgowego rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców;
- 7) wybiera delegatów na Krajowy Zjazd Izby;
- 8) odwołuje członków organów izby przed upływem kadencji;
- 9) podejmuje uchwały w innych sprawach objętych zakresem działania izby.

Art. 87. 1. Okręgowa rada izby wykonuje zadania samorządu zawodowego na obszarze działania izby, w okresie między zjazdami, w szczególności:

- 1) kieruje działalnością okręgowej izby;
- 2) wykonuje uchwały okręgowego zjazdu izby;
- 3) dokonuje podziału obszaru działania okręgowej izby na obwody wyborcze i ustala liczbę delegatów na okręgowy zjazd;
- 4) sporządza sprawozdania z wykonania budżetu;
- 5) składa okręgowemu zjazdowi izby oraz Krajowej Radzie Izby sprawozdania ze swojej działalności;
- 6) wykonuje zadania zlecone przez Krajową Izbę;
- 7) reprezentuje samorząd zawodowy przed organami administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz właściwymi stowarzyszeniami zawodowymi;
- 8) opiniuje projekty aktów normatywnych, w szczególności dotyczących gospodarowania przestrzenią, edukacji oraz wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa;
- 9) prowadzi listę członków okręgowej izby;
- 10) zapewnia ustawiczne doskonalenie kwalifikacji zawodowych członków izby;
- 11) występuje do okręgowego rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członka izby;
- 12) prowadzi rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby.

2. Okręgowa rada izby przesyła niezwłocznie Krajowej Radzie Izby informację o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członka okręgowej izby, w celu zamieszczenia w centralnym rejestrze uprawnionych.

3. Okręgowa rada izby lub w jej imieniu skład orzekający w sprawach członkowskich podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków okręgowej izby oraz skreślenia z listy lub zawieszenia w prawach członka izby.

4. Rada Okręgowa Izby podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku o wpis.

5. Od uchwały, o której mowa w ust. 3, służy odwołanie do Krajowej Rady Izby w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

6. Od uchwały, o której mowa w ust. 3, oraz w przypadku niepodjęcia uchwały przez radę okręgową izby w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku o wpis lub niepodjęcia

uchwały przez Krajową Radę Izby w ciągu miesiąca od dnia doręczenia odwołania, zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 88. Właściwa okręgowa rada izby wydaje członkom izby zaświadczenia:

- 1) o członkostwie w izbie;
- 2) potwierdzające posiadanie kwalifikacji zgodnych z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz że posiadany dyplom ukończenia studiów wyższych odpowiada dokumentom poświadczającym posiadanie kwalifikacji zawodowych architekta, wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej;
- 3) potwierdzające posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu inżyniera budownictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) inne, wymagane przez właściwe organy państw członkowskich, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Art. 89. 1. Prezydium okręgowej rady izby stanowią przewodniczący, zastępcy przewodniczącego, sekretarz, skarbnik i członkowie wybrani przez okręgową radę spośród jej członków.

2. Prezydium okręgowej rady izby reprezentuje okręgową radę na zewnątrz i działa w jej imieniu w sprawach określonych regulaminem rady.

Art. 90. W posiedzeniach okręgowej rady izby i prezydium mogą brać udział z głosem doradczym:

- 1) przewodniczący:
 - a) okręgowej komisji rewizyjnej,
 - b) okręgowej komisji kwalifikacyjnej,
 - c) okręgowego sądu dyscyplinarnego;
- 2) okręgowy rzecznik dyscyplinarny;
- 3) inne zaproszone osoby, w szczególności przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych.

Art. 91. Okręgowa komisja rewizyjna:

- 1) kontroluje działalność statutową, finansową i gospodarczą okręgowej izby;
- 2) składa sprawozdania okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 3) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium okręgowej radzie izby.

Art. 92. Okręgowa komisja kwalifikacyjna:

- 1) prowadzi postępowania kwalifikacyjne w sprawach nadawania uprawnień budowlanych;

- 2) przeprowadza egzaminy na uprawnienia budowlane i wydaje decyzje o nadaniu tych uprawnień, z zastrzeżeniem art. 73 pkt 11;
- 3) odbiera uprawnienia budowlane w przypadkach niezastrzeżonych do właściwości okręgowego sądu dyscyplinarnego;
- 4) przesyła decyzję o nadaniu uprawnień budowlanych do okręgowej rady izby oraz do centralnego rejestru uprawnionych;
- 5) prowadzi rejestr osób, którym nadała uprawnienia budowlane;
- 6) dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych;
- 7) sporządza opinie dla okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby architektów oraz inżynierów budownictwa;
- 8) składa sprawozdania ze swojej działalności okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej;
- 9) przeprowadza egzamin, o którym mowa w art. 108 ust. 1 pkt 3.

Art. 93. 1. Właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna, na żądanie osoby posiadającej uprawnienia budowlane, wyjaśnia, w drodze postanowienia, wątpliwości co do treści decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych lub decyzji o stwierdzeniu posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

2. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, służy zażalenie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.

3. Na postanowienie Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej służy skarga do sądu administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania, wnoszona za pośrednictwem Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.

Art. 94. 1. Okręgowy sąd dyscyplinarny rozpatruje sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby wniesione przez okręgowego rzecznika dyscyplinarnego.

2. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.

3. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka o zatarciu kar wymierzonych w postępowaniu dyscyplinarnym.

4. Okręgowy sąd dyscyplinarny dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb

architektów oraz inżynierów budownictwa oraz składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Sądowi Dyscyplinarnemu roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Art. 95. 1. Okręgowe sądy dyscyplinarne, na wniosek członka izby i za pisemną zgodą wszystkich stron, mogą rozpatrywać, jako sądy polubowne, spory między członkami izb oraz między członkami izb a innymi podmiotami, jeżeli spory te dotyczą wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

2. Do sporów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o sądach polubownych.

Art. 96. Okręgowy rzecznik dyscyplinarny:

- 1) prowadzi postępowania wyjaśniające oraz sprawuje funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby;
- 2) składa odwołania od orzeczeń okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, a od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego wydanych w drugiej instancji składa skargę do sądu administracyjnego;
- 3) przesyła niezwłocznie do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej informację o ukaraniu w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 4) składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Rozdział 4

Nadzór

Art. 97. 1. Uchwały organów okręgowych izb są przedkładane właściwym krajowym organom w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.

2. Krajowa Rada może zwrócić się do właściwego okręgowego zjazdu lub właściwej okręgowej rady o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwości samorządu. Uchwała okręgowej rady powinna być podjęta w terminie dwóch miesięcy, a uchwała okręgowego zjazdu na najbliższym zjeździe.

Art. 98. Decyzje organów krajowych Izb w sprawach indywidualnych, wydawane w drugiej instancji, z wyłączeniem spraw dyscyplinarnych, są decyzjami ostatecznymi, od

których przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od daty ich otrzymania.

Art. 99. 1. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa może wystąpić do właściwego Krajowego Zjazdu Izby lub właściwej Krajowej Rady Izby o podjęcie uchwały w sprawie należącej do zadań samorządu.

2. Rozpatrzenie wystąpienia, o którym mowa w ust. 1, jest przedmiotem obrad właściwego Krajowego Zjazdu Izby lub przedmiotem obrad posiedzenia właściwej Krajowej Rady Izby. Nad wnioskiem ministra przeprowadza się dyskusję.

3. Właściwa Krajowa Rada Izby podejmuje uchwałę, o której mowa w ust. 1, albo odmawia jej podjęcia, w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia.

4. Właściwy Krajowy Zjazd Izby podejmuje uchwałę, o której mowa w ust. 1, albo odmawia jej podjęcia, na najbliższym zjeździe następującym po otrzymaniu wystąpienia.

5. Odmowa podjęcia uchwały zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne.

Art. 100. 1. Uchwały organów krajowych izb, z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych, są przesyłane ministrowi właściwemu do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.

2. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa może zaskarżyć, w terminie 30 dni od dnia otrzymania, uchwały, o których mowa w ust. 1, do sądu administracyjnego.

Art. 101. 1. Osoba będąca rzecznikiem odpowiedzialności dyscyplinarnej, przewodniczącym lub członkiem sądu dyscyplinarnego lub komisji kwalifikacyjnej nie może jednocześnie być pracownikiem:

- 1) organów administracji inwestycyjnej;
- 2) organów nadzoru budowlanego.

2. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, właściwy wojewoda albo starosta rozwiązuje stosunek pracy bez wypowiedzenia z osobą naruszającą zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa w przypadku uzyskania informacji o naruszeniu zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, może wystąpić do właściwego starosty lub właściwego dyrektora generalnego urzędu wojewódzkiego o rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia z osobą naruszającą zakaz.

4. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego albo powiatowy inspektor nadzoru budowlanego rozwiązuje stosunek pracy bez wypowiedzenia z osobą naruszającą zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

5. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego albo wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego odwołuje wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego albo powiatowego inspektora nadzoru budowlanego, w przypadku naruszenia zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

6. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego w przypadku uzyskania informacji o naruszeniu zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, występuje do wojewódzkiego albo powiatowego inspektora nadzoru budowlanego z wnioskiem o rozwiązanie stosunku pracy lub odwołanie pracownika wojewódzkiego albo powiatowego inspektoratu nadzoru budowlanego.

Rozdział 5

Członkostwo w okręgowych izbach

Art. 102. Osoby, o których mowa w art. 62, podlegają na ich wniosek wpisowi na listę członków wskazanej przez nich okręgowej izby.

Art. 103. 1. Członek izby ma prawo:

- 1) korzystać z pomocy w zakresie ustawicznego doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;
- 2) korzystać z pomocy prawnej zapewnianej przez izbę;
- 3) korzystać z działalności samopomocowej.

2. Członek samorządu zawodowego może zaskarżyć uchwałę okręgowej izby do właściwych organów Krajowej Izby, a uchwałę Krajowej Izby do sądu administracyjnego.

Art. 104. Członek izby jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przy wykonywaniu czynności zawodowych przepisów prawa oraz zasad wiedzy technicznej;
- 2) przestrzegać Kodeksu etyki zawodowej;
- 3) stosować się do uchwał organów izby;
- 4) regularnie opłacać składki członkowskie;
- 5) doskonalić kwalifikacje zawodowe oraz odbywać wymagane szkolenia uzupełniające.

Art. 105. 1. Skreślenie z listy członków okręgowej izby następuje w przypadku:

- 1) wniosku członka;
- 2) orzeczenia kary, o której mowa w art. 108 ust. 1 pkt 5
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) braku spełniania któregokolwiek z warunków określonych w art. 62;
- 5) śmierci członka.

2. Skreślenie z listy członków okręgowych izb może nastąpić także w przypadku nieuiszczenia składek członkowskich przez okres 1 roku.

3. Członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1 oraz w ust. 2, podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli odbył szkolenie uzupełniające.

4. Członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli złoży egzamin ze znajomości przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

5. Członek izby skreślony z listy członków z powodu orzeczenia kary, o której mowa w art. 108 ust. 1 pkt 5, nie może ubiegać się o ponowny wpis na listę przez okres 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby.

Art. 106. 1. Zawieszenie w prawach członka izby następuje w przypadku:

- 1) orzeczenia kary, o której mowa w art. 108 ust. 1 pkt 4;
- 2) nieuiszczenia składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- 3) wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania zawodu.

2. W czasie zawieszenia członek izby jest zwolniony z wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 104 pkt 4-6. Zawieszenie w prawach członka izby skutkuje zakazem wykonywania zawodu oraz zakazem sprawowania funkcji patrona.

3. Ponowne przystąpienie do wykonywania zawodu następuje po:

- 1) upływie terminu zawieszenia i złożeniu egzaminu ze znajomości przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej - w przypadku zawieszenia o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) uiszczeniu zaległych składek - w przypadku zawieszenia o którym mowa w ust. 1 pkt 2;

- 3) odbyciu szkolenia uzupełniającego - w przypadku zawieszenia o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

Rozdział 6

Odpowiedzialność dyscyplinarna architektów i inżynierów budownictwa

Art. 107. 1. Członek izby podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1-3 i 5, oraz w przypadku uchylecia się od złożenia nakazanego egzaminu.

2. Członek izby wykonujący samodzielne funkcje techniczne w budownictwie podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej również w przypadku gdy:

- 1) wskutek rażących błędów lub zaniedbań spowodował zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska albo znaczne szkody materialne;
- 2) nie dokładał należytej staranności w wykonywaniu obowiązków;
- 3) uchylał się od podjęcia nadzoru projektowego lub przy wykonywaniu obowiązków wynikających z pełnienia tego nadzoru nie dokładał należytej staranności.

3. Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Art. 108. 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) nagana z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu ze znajomości przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej;
- 4) zawieszenie w prawach członka izby na okres od 1 miesiąca do 5 lat;
- 5) skreślenie z listy członków izby.

2. Zawieszenie w prawach członka izby określa się w latach i miesiącach. Kara biegnie od dnia, w którym orzeczenie o ukaraniu stało się prawomocne.

Art. 109. Wymierzając karę, należy uwzględnić w szczególności stopień zawinienia, rodzaj naruszonego obowiązku, rozmiar i wagę skutków czynu oraz dotychczasową karalność z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 110. Jeżeli w stosunku do członka izby w okresie 5 lat dwukrotnie orzeczono co najmniej upomnienie, w kolejnym postępowaniu dyscyplinarnym orzeka się co najmniej karę zawieszenia w prawach członka izby.

Art. 111. 1. Zatarcie wpisu o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej następuje z mocy prawa po upływie:

- 1) 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary upomnienia lub nagany;
- 2) 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary nagany z obowiązkiem zdania egzaminu w określonym terminie;
- 3) 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary zawieszenia w prawach członka izby z zakazem wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat;
- 4) 15 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby.

2. Jeżeli w okresach, o których mowa w ust. 1, członek izby został ukarany inną karą dyscyplinarną, zatarcie wpisu o ukaraniu następuje łącznie z zatarciem późniejszego wpisu.

3. Sądu dyscyplinarny, który orzekł karę dyscyplinarną, na wniosek ukaranego, złożony nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu, może postanowić o wcześniejszym zatarciu wpisu o ukaraniu.

Art. 112. Członkowi izby ukaranemu w trybie odpowiedzialności dyscyplinarnej, do czasu zatarcia wpisu o ukaraniu, nie przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze, nie może on pełnić funkcji w organach izby, a jego mandat w tych organach wygasa.

Art. 113. 1. Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Postępowanie dyscyplinarne może być jednak zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego.

2. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaszła okoliczność, która według przepisów o postępowaniu karnym wyłącza ściganie.

Art. 114. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęło 5 lat.

2. W przypadku gdy czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie następuje wraz z przedawnieniem karalności przestępstwa.

3. Bieg przedawnienia przerywa każda czynność okręgowego rzecznika odpowiedzialności dyscyplinarnej lub Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej.

Art. 115. W przypadku śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego toczy się ono nadal, jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia zgonu obwinionego zażąda tego małżonek obwinionego, jego wstępny albo zstępny w linii prostej, brat albo siostra.

Art. 116. Postępowanie dyscyplinarne jest wszczynane i prowadzone w okręgowej izbie, właściwej ze względu na przynależność do niej osoby, której dotyczy wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem art. 78 ust. 1 pkt 2.

Art. 117. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej obejmuje:

- 1) postępowanie wyjaśniające;
- 2) postępowanie przed sądem dyscyplinarnym;
- 3) postępowanie wykonawcze.

Art. 118. 1. Postępowanie wyjaśniające wszczyna rzecznik dyscyplinarny:

- 1) na wniosek Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego lub organu nadzoru budowlanego właściwego dla miejsca popełnienia czynu, złożony nie później niż po upływie 6 miesięcy od momentu powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu;
- 2) na wniosek Krajowej Rady lub okręgowej rady izby;
- 3) na wniosek pokrzywdzonego;
- 4) z urzędu.

2. Postępowanie przed sądem dyscyplinarnym wszczyna się na wniosek okręgowego rzecznika dyscyplinarnego albo jego zastępcy lub Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego albo jego zastępcy.

3. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny zawierać określenie zarzucanego czynu, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie dowodów.

Art. 119. 1. Stronami w postępowaniu wyjaśniającym są obwiniony oraz pokrzywdzony. W przypadku, o którym mowa w art. 118 ust. 1 pkt 1, stroną postępowania jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu.

2. Stronami w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym są oskarżyciel, obwiniony oraz pokrzywdzony. W przypadku, o którym mowa w art. 118 ust. 1 pkt 1, stroną postępowania jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu.

Art. 120. Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym jest okręgowy rzecznik dyscyplinarny, a w sprawach członków organów izb – Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

Art. 121. 1. Członek izby, którego dotyczy postępowanie, może w każdym stadium postępowania ustanowić obrońców spośród członków samorządu zawodowego, adwokatów lub radców prawnych.

2. Obrońcą nie może być członek sądu dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny lub jego zastępca.

3. W przypadku gdy członek izby nie ma obrońcy z wyboru, sąd dyscyplinarny wyznaczy mu obrońcę z urzędu, jeżeli:

- 1) zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności osoby, której dotyczy postępowanie;
- 2) postępowanie toczy się po śmierci osoby, której ono dotyczy.

4. Przepisy ust. 3 stosuje się również w toku postępowania wyjaśniającego.

Art. 122. 1. W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny dąży do szczegółowego wyjaśnienia sprawy. Rzecznik dyscyplinarny jest obowiązany badać i uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego. W tym celu może przeprowadzać z urzędu wszelkie dowody, jeżeli uzna, że są potrzebne do uzupełnienia materiału dowodowego.

2. Sąd dyscyplinarny dąży do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy. W tym celu może dopuszczać z urzędu wszelkie dowody, jeżeli uzna, że są potrzebne do uzupełnienia materiału dowodowego.

3. Członkowie sądów dyscyplinarnych są niezawiśli w zakresie orzekania w sprawach dyscyplinarnych, podlegają tylko przepisom prawa i orzekają na podstawie swojego przekonania opartego na swobodnej ocenie całokształtu dowodów zebranych w toku postępowania, uwzględniając okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i niekorzyść obwinionego członka samorządu zawodowego.

Art. 123. 1. Orzeczenia i postanowienia kończące postępowanie dyscyplinarne wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu.

2. Uzasadnienia nie sporządza się z urzędu w sprawach, w których uwzględniono wniosek rzecznika dyscyplinarnego o wydanie orzeczenia i wymierzenie uzgodnionej z obwinionym kary dyscyplinarnej bez przeprowadzenia rozprawy oraz wniosek obwinionego

o wydanie orzeczenia i wymierzenie mu określonej kary dyscyplinarnej, ani w sprawach, w których wymierzono karę upomnienia.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, uzasadnienie sporządza i doręcza się na wniosek strony, złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Art. 124. 1. Od orzeczenia sądu dyscyplinarnego stronom przysługuje prawo wniesienia odwołania do sądu II instancji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia na piśmie wraz z uzasadnieniem.

2. Odwołania od orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego orzekającego jako sąd I instancji rozpoznaje ten sam sąd w innym, pięcioposobowym składzie.

Art. 125. Od prawomocnego orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego orzekającego jako sąd II instancji stronom przysługuje prawo wniesienia kasacji do Sądu Najwyższego, w terminie 3 miesięcy dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.

Art. 126. Sąd dyscyplinarny przesyła niezwłocznie okręgowej radzie odpis prawomocnego orzeczenia o nałożeniu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej w celu dokonania wpisu o ukaraniu w centralnym rejestrze.

Art. 127. 1. Koszty postępowania pobiera się w formie zryczałtowanej opłaty odpowiednio na rzecz izby architektów lub okręgowej izby inżynierów budownictwa, której obwiniony jest członkiem. O kosztach orzeka sąd dyscyplinarny.

2. W razie ukarania koszty postępowania ponosi obwiniony. W pozostałych przypadkach:

- 1) koszty postępowania wyjaśniającego i postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym ponosi izba architektów lub właściwa okręgowa izba inżynierów budownictwa,
- 2) koszty postępowania przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym ponosi izba architektów lub Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa.

3. Zryczałtowana opłata wynosi w razie ukarania:

- 1) karą upomnienia – od 500 do 800 zł,
- 2) karą nagany – od 800 do 1500 zł,
- 3) innymi karami – od 1500 do 5000 zł

– w zależności od długości trwania postępowania oraz liczby i złożoności czynności w nim dokonywanych.

4. Przy wydawaniu orzeczenia łącznego wymierzone opłaty sumuje się.

5. Jeżeli jednym orzeczeniem ukarano dwóch albo więcej obwinionych, zryczałtowane koszty postępowania dotyczą każdego z nich z osobna.

6. Egzekucja zryczałtowanych kosztów postępowania należy do właściwej okręgowej rady izby samorządu zawodowego.

Art. 128. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257) oraz przepisy rozdziałów I–III ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, z późn. zm.³⁾).

DZIAŁ 4

Zawód urbanisty

Rozdział 1

Wykonywanie zawodu urbanisty

Art. 129. Wykonywanie zawodu urbanisty polega na sporządzaniu projektów aktów planowania przestrzennego, raportów krajobrazowych oraz na opracowywaniu opinii lub analiz urbanistycznych, o których mowa w ustawie z dnia ... Kodeks urbanistyczno – budowlany (Dz. U.).

Art. 130. 1. Zawód urbanisty może wykonywać osoba, która jest wpisana do centralnego rejestru osób posiadających prawo do wykonywania zawodu urbanisty, o którym mowa w art. 134 ust. 1 ustawy, zwanego dalej „rejestrem”.

2. Wpis do rejestru przysługuje osobie, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego;
- 4) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin potwierdzający prawo do wykonywania zawodu urbanisty.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy ogłoszono w Dz. U. z 2016 r. poz. 2138 oraz z 2017 r. poz. 244, 768, 773, 952, 966 i 1214.

3. Prawo wpisania do rejestru przysługuje również osobie, która:

- 1) uzyskała decyzję w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu urbanisty na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 2) świadczy usługi transgraniczne w zakresie wykonywania zawodu urbanisty na podstawie ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Art. 131. 1. Wykonywanie zawodu urbanisty odbywa się zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa i standardami zawodowymi oraz z wytycznymi etyki zawodowej, a także ze szczególną starannością.

2. Urbanista jest obowiązany do:

- 1) udzielania niezbędnych wyjaśnień dotyczących sporządzanych projektów aktów planowania przestrzennego wszystkim zainteresowanym, w szczególności organowi, na zlecenie którego działa, oraz osobom biorącym udział w postępowaniu w przedmiocie uchwalenia tych aktów;
- 2) powstrzymywania się od zachowań rodzących wątpliwości co do jego bezstronności;
- 3) stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności przez uczestnictwo w co najmniej 40 godzinach szkoleń specjalistycznych rocznie oraz dokumentowania tego obowiązku; dokumentację potwierdzającą wypełnienie tego obowiązku urbanista przechowuje przez okres 5 lat.

3. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii stowarzyszeń zrzeszających osoby wykonujące zawód urbanisty, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób dokumentowania stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz wytyczne w zakresie standardów zawodowych urbanisty i etyki zawodu urbanisty, jak również zakres tematyczny szkoleń specjalistycznych, mając na względzie konieczność osiągnięcia możliwie najwyższej jakości aktów planowania przestrzennego oraz uwzględniając szczegółowe wymagania dotyczące rzetelności, bezstronności i obowiązków informacyjnych.

Art. 132. 1. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa sprawuje kontrolę wykonywania zawodu urbanisty w zakresie:

- 1) udzielania przez urbanistę niezbędnych wyjaśnień dotyczących sporządzanych projektów aktów planowania przestrzennego;
- 2) wykonywania przez urbanistę obowiązków w sposób rzetelny, bezstronny i terminowy;
- 3) wykonywania przez urbanistę obowiązków zgodnie z przepisami prawa oraz wytycznymi etyki zawodu;
- 4) stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych.

2. W ramach sprawowania kontroli minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa może żądać od urbanisty udzielania wyjaśnień w formie pisemnej lub ustnej, a w szczególności przedstawienia dokumentów potwierdzających stałe doskonalenie kwalifikacji zawodowych.

Art. 133. Jeżeli urbanista jest przekonany, że polecenie podmiotu, na zlecenie którego działa, jest niezgodne z prawem albo zawiera znamiona pomyłki, jest on obowiązany, na piśmie, poinformować o tym ten podmiot. Pisemna informacja włączana jest do dokumentacji prac planistycznych, o której mowa w art. ... ustawy z dnia ... Kodeks urbanistyczno – budowlany.

Rozdział 2

Nadawanie uprawnień w zawodzie urbanisty

Art. 134. 1. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa prowadzi rejestr.

2. Rejestr jest prowadzony w formie elektronicznej.

3. Rejestr jest jawny w zakresie danych, o których mowa w art. 135 pkt 1, 2, 5-8 i w tym zakresie jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa. Każdy ma prawo dostępu do jawnych danych zawartych w rejestrze.

Art. 135. Rejestr zawiera następujące dane dotyczące, osób o których mowa w ust. 1:

- 1) numer porządkowy;
- 2) imiona i nazwisko;
- 3) adres zamieszkania;
- 4) datę urodzenia;
- 5) datę wpisu do rejestru;

- 6) datę wykreślenia z rejestru;
- 7) okresy zawieszenia prawa wykonywania zawodu urbanisty;
- 8) informację o podstawie prawnej wykreślenia z rejestru.

Art. 136. 1. Wpisu do rejestru dokonuje się na wniosek osoby zainteresowanej.

2. Wniosek zawiera dane niezbędne do dokonania wpisu.

3. Osoba, o której mowa w art. 130 ust. 2, do wniosku dołącza:

- 1) oświadczenia o:
 - a) zgodności z prawdą danych zawartych we wniosku,
 - b) spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 130 ust. 2 pkt 1-3;
- 2) kopię dokumentu potwierdzającego spełnienie wymagania, o którym mowa w art. 130 ust. 2 pkt 4.

4. Osoba, o której mowa w art. 130 ust. 3 pkt 1, do wniosku dołącza kopię decyzji w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu urbanisty na podstawie ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

5. Osoba, o której mowa w art. 130 ust. 3 pkt 2, do wniosku dołącza oświadczenie o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w zakresie wykonywania zawodu urbanisty.

6. W zakresie uznawania kwalifikacji zawodowych urbanistów oraz świadczenia przez nich usług transgranicznych stosuje się ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej

7. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 137. 1. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa dokonuje wpisu do rejestru albo odmawia wpisu do rejestru w drodze decyzji administracyjnej.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa wydaje w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania wniosku.

Art. 138. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, przed wydaniem decyzji:

- 1) ustala, na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów, spełnienie warunków, o których mowa w art. 130 ust. 2 albo ust. 3;
- 2) dokonuje oceny formalnej wniosku.

Art. 139. 1. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób prowadzenia rejestru, mając na względzie konieczność zapewnienia kompletności i aktualności danych zawartych w rejestrze, w tym potrzebę dokonywania wpisów, zmian w rejestrze, wykreślenia z rejestru oraz potrzebę uwzględnienia podstawy prawnej wykreślenia z rejestru

2. Urbanista jest obowiązany zawiadomić ministra do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa o wszelkich zmianach danych określonych w art. 135 pkt 2 i 3 oraz o niespełnianiu wymagań, o których mowa w art. 130 ust. 2 pkt 1 - 3, w terminie 30 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

Art. 140. 1. Za wpis do rejestru od osób, o których mowa w art. 130 ust. 2 i ust. 3 pkt 1, pobiera się opłatę w wysokości 150 zł.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa.

Art. 141. 1. Wykreślenie z rejestru następuje w przypadku:

- 1) orzeczenia kary, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 4;
- 2) śmierci urbanisty;
- 3) z innej przyczyny trwale uniemożliwiającej wykonywanie zawodu;
- 4) na wniosek urbanisty, którego dotyczy wpis.

2. Wykreślenie z rejestru następuje również w przypadku nie przedłożenia raz w roku oświadczenia, o którym mowa w art. 136 ust. 5.

Art. 142. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym dziale do wpisów do rejestru stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 143. Egzamin uprawniający do wykonywania zawodu urbanisty, zwany dalej „egzaminem”, jest sprawdzianem teoretycznego i praktycznego przygotowania kandydata.

Art. 144. 1. Do egzaminu dopuszcza się osobę, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) posiada tytuł zawodowy magistra albo równorzędny.

2. W razie niespełnienia warunków określonych w ust. 1 komisja egzaminacyjna podejmuje uchwałę o odmowie dopuszczenia do egzaminu.

Art. 145. 1. Egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna.

2. Pracami komisji egzaminacyjnej kieruje przewodniczący, który w szczególności:

- 1) reprezentuje komisję egzaminacyjną na zewnątrz;
- 2) przewodniczy zgromadzeniu ogólnemu;
- 3) wyznacza składy egzaminacyjne oraz terminy ich posiedzeń;
- 4) zapewnia sprawność i terminowość pracy komisji egzaminacyjnej.

Art. 146. 1. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi nie więcej niż 30 członków, powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa spośród osób, które uzyskały najlepsze wyniki w postępowaniu konkursowym, zwanym dalej „konkuresem”, z zastrzeżeniem ust. 11.

2. Członkiem komisji egzaminacyjnej może być osoba, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego.

3. Osoba, o której mowa w ust. 2 spełnia jeden z poniższych warunków:

- 1) posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk związanych z planowaniem przestrzennym, urbanistyką lub gospodarką przestrzenną;
- 2) posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe, w tym brała udział w opracowaniu przynajmniej 10 planów miejscowych lub studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w gminie, sporządzonych na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073) obejmujących każdorazowo obszar o powierzchni nie mniejszej niż 30 ha.

4. Informację o konkursie podaje się do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa oraz w Biuletynie Informacji Publicznej tego ministra. Ogłoszenie powinno określać w szczególności:

- 1) nazwę i adres urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa;
- 2) wymagania związane z członkostwem w komisji egzaminacyjnej;
- 3) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 4) termin i miejsce składania dokumentów;
- 5) termin i miejsce przeprowadzenia konkursu;
- 6) informację o metodach i technikach konkursu.

5. Termin, o którym mowa w ust. 4 pkt 4 i 5, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

6. Konkurs na członka komisji egzaminacyjnej przeprowadza zespół powołany przez ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. Zespół ocenia doświadczenie zawodowe oraz wiedzę niezbędną do wykonywania zadań członka komisji egzaminacyjnej.

7. Członek zespołu ma obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o członkostwo w komisji egzaminacyjnej, uzyskanych w trakcie konkursu.

8. W toku konkursu zespół wyłania osoby, które uzyskały najlepsze wyniki i przedstawia je ministrowi właściwemu do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

9. Z przeprowadzonego konkursu zespół sporządza protokół zawierający w szczególności:

- 1) imiona, nazwiska i adresy osób, które uzyskały najlepsze wyniki uszeregowanych według poziomu spełniania przez nie wymagań określonych w ogłoszeniu o konkursie;
- 2) informację o zastosowanych metodach i technikach konkursu;
- 3) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody jego niedokonania;
- 4) skład zespołu.

10. Wynik konkursu ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony konkurs;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej oraz ich miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, 933 i 1132) albo informację o niewyłonieniu.

11. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi również, legitymujący się wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem z zakresu planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej, przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

12. Przedstawiciel, o którym mowa w ust. 11, jest powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

13. Przepis ust. 3 nie stosuje się do przedstawiciela, o którym mowa w ust. 11.

Art. 147. 1. Członek komisji egzaminacyjnej powoływany jest na pięcioletnią kadencję.

2. Członek komisji egzaminacyjnej działa do czasu powołania członka komisji egzaminacyjnej kolejnej kadencji, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia zakończenia kadencji.

3. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa odwołuje członka komisji egzaminacyjnej:

- 1) w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego;
- 2) z innej przyczyny trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka komisji egzaminacyjnej;
- 3) na wniosek członka.

4. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa może ponadto odwołać członka komisji egzaminacyjnej na uzasadniony wniosek przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub co najmniej 3 członków komisji egzaminacyjnej.

5. Członkostwo w komisji egzaminacyjnej wygasa w przypadku śmierci członka komisji egzaminacyjnej.

6. Kadencja osoby powołanej w miejsce członka komisji egzaminacyjnej, którego członkostwo ustało wskutek odwołania lub wygaśnięcia, kończy się wraz z upływem kadencji komisji egzaminacyjnej.

7. Nie wstrzymuje prac komisji egzaminacyjnej:

- 1) niestawiennictwo członka komisji egzaminacyjnej na posiedzenie komisji egzaminacyjnej;
- 2) odwołanie członka komisji egzaminacyjnej lub wygaśnięcie członkostwa w komisji egzaminacyjnej.

8. Obsługę administracyjno-biurową komisji egzaminacyjnej zapewnia minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

9. Członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach komisji egzaminacyjnej.

Art. 148. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółową organizację, zakres i sposób działania komisji egzaminacyjnej,
- 2) wysokość wynagrodzenia członka komisji egzaminacyjnej za udział w jej pracach, w wysokości do 50% kwoty przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający przeprowadzenie egzaminu
– mając na względzie zakres obowiązków poszczególnych członków komisji egzaminacyjnej, w tym konieczność przygotowania zadań egzaminacyjnych oraz skontrolowania wiedzy i umiejętności wymaganych od kandydata.

Art. 149. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż na 90 dni przed terminem egzaminu, ogłoszenie o egzaminie, w którym podaje w szczególności termin złożenia do komisji egzaminacyjnej wniosku kandydata o dopuszczenie do egzaminu, termin przeprowadzenia egzaminu oraz sposób wnoszenia opłaty, o której mowa w art. 157.

Art. 150. 1. Komisja egzaminacyjna dopuszcza do egzaminu kandydata po dokonaniu oceny złożonego wniosku.

2. Do wniosku dołącza się oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa odpowiednio w art. 144 ust. 1. Przepis art. 136 ust. 7 stosuje się odpowiednio.

Art. 151. 1. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej.

2. Zakres egzaminu obejmuje znajomość przepisów prawnych dotyczących gospodarki przestrzennej oraz praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu planowania przestrzennego, z uwzględnieniem zagadnień architektury, ochrony środowiska, kształtowania krajobrazu lub ochrony zabytków.

2. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia sposób i tryb przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego kandydata, szczegółowy zakres tematyczny, sposób i tryb przeprowadzenia egzaminu oraz egzaminu poprawkowego, ich oceny oraz wzory zaświadczeń potwierdzających złożenie egzaminu, mając na względzie konieczność skontrolowania wiedzy i umiejętności wymaganych od urbanisty, jak również potrzebę sprawnego i rzetelnego przeprowadzenia egzaminu.

Art. 152. Egzamin jest przeprowadzany raz w roku, w terminie ustalonym przez komisję egzaminacyjną.

Art. 153. Negatywny wynik części pisemnej egzaminu powoduje niedopuszczenie do części ustnej.

Art. 154. Kandydat, który uzyskał negatywny wynik egzaminu, może ponownie do niego przystąpić w terminie wskazanym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, nie dłuższym niż 12 miesięcy.

Art. 155. 1. Od wyniku egzaminu kandydatowi przysługuje odwołanie do komisji egzaminacyjnej o poszerzonym składzie.

2. Do postępowania w sprawach odwołań od wyników egzaminu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego dotyczące decyzji administracyjnej.

3. Od uchwały komisji egzaminacyjnej o poszerzonym składzie, w sprawie odwołań od wyników egzaminu, służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 156. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa potwierdza złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym w drodze zaświadczenia.

Art. 157. 1. Za egzamin oraz egzamin poprawkowy pobiera się opłatę w wysokości 600 zł.

2. Jeżeli egzamin nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata, opłata podlega zwrotowi. Opłata może zostać zwrócona, jeżeli kandydat usprawiedliwi swoją nieobecność w sposób przewidziany w przepisach o usprawiedliwianiu nieobecności w pracy.

3. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa.

Rozdział 3

Odpowiedzialność dyscyplinarna urbanistów

Art. 158. 1. Urbanista podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie przepisów art. 131 ust. 1 i 2 oraz aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 131 ust. 3.

2. Karalność czynu ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęły 4 lata.

3. W przypadku gdy czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie następuje wraz z przedawnieniem karalności przestępstwa.

4. Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Art. 159. 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) zawieszenie prawa wykonywania zawodu urbanisty na okres od 6 miesięcy do 5 lat;
- 4) pozbawienie prawa wykonywania zawodu urbanisty na okres od 6 miesięcy do dożywotniego pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

2. Kary, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, określa się w latach i miesiącach.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku dożywotniego pozbawienia prawa wykonywania zawodu urbanisty.

Art. 160. Wymierzając karę, stosuje się odpowiednio przepis art. 109.

Art. 161. 1. Pozbawienie prawa wykonywania zawodu urbanisty skutkuje wykreśleniem z rejestru.

2. Urbanista, w stosunku do którego orzeczono karę pozbawienia prawa wykonywania zawodu urbanisty, składa ponownie egzamin, nie wcześniej, niż po upływie 2 lat od uprawomocnienia się orzeczenia.

Art. 162. Jeżeli w stosunku do urbanisty w okresie 5 lat dwukrotnie orzeczono co najmniej karę nagany, za trzecim razem komisja dyscyplinarna orzeka karę od 2 lat do dożywotniego pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

Art. 163. Złożenie przez urbanistę informacji, o której mowa w art. 133, wyłącza go od odpowiedzialności dyscyplinarnej w zakresie objętym tą informacją.

Art. 164. Organami właściwymi w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej urbanistów są:

- 1) komisja dyscyplinarna;
- 2) rzecznik dyscyplinarny.

Art. 165. Postępowanie dyscyplinarne toczy się przed komisją dyscyplinarną i jest dwuinstancyjne.

Art. 166. 1. W sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej urbanisty orzekają:

- 1) w pierwszej instancji – komisja dyscyplinarna w składzie:
 - a) trzech członków w przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o zastosowanie kary określonej w art. 159 ust. 1 pkt 1-2,
 - b) pięciu członków w przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o zastosowanie kary określonej w art. 159 ust. 1 pkt 3-4;
- 2) w drugiej instancji - komisja dyscyplinarna w składzie pięciu członków.

2. Jeżeli w toku postępowania zostaną ujawnione okoliczności uzasadniające rozpoznanie sprawy w składzie pięcioosobowym, komisja dyscyplinarna, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, wydaje postanowienie o rozpoznaniu sprawy w takim składzie. Nowych członków składu orzekającego wyznacza przewodniczący komisji dyscyplinarnej.

3. W składzie orzekającym komisji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, co najmniej jeden z członków posiada wykształcenie prawnicze.

4. Przewodniczący składu orzekającego komisji posiada tytuł naukowy lub stopień naukowy nie niższy niż tytuł naukowy lub stopień naukowy obwinionego.

Art. 167. Pracami komisji dyscyplinarnej kieruje przewodniczący, który w szczególności:

- 1) reprezentuje komisję dyscyplinarną na zewnątrz;
- 2) przewodniczy zgromadzeniu ogólnemu;
- 3) ustala terminy posiedzeń składów orzekających pierwszej i drugiej instancji;

4) zapewnia sprawność i terminowość pracy komisji dyscyplinarnej.

Art. 168. 1. W skład komisji dyscyplinarnej wchodzi nie więcej niż 15 członków powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa spośród osób spełniających wymagania, o których mowa w ust. 2, i które uzyskały najlepsze wyniki w postępowaniu konkursowym, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Członkiem komisji dyscyplinarnej może być osoba, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego.

3. Osoba, o której mowa w ust. 2, spełnia jeden z poniższych warunków:

- 1) posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk związanych z planowaniem przestrzennym, urbanistyką lub gospodarką przestrzenną albo nauk prawnych;
- 2) posiada co najmniej pięcioletnie doświadczenie zawodowe, w tym brała udział w opracowaniu przynajmniej 10 planów miejscowych albo studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w gminie, sporządzonych według procedur i problematyki określonej w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obejmujących każdorazowo obszar o powierzchni nie mniejszej niż 30 ha.

4. Do postępowania konkursowego członków komisji dyscyplinarnej przepis art. 146 ust. 4-11 stosuje się odpowiednio.

5. W skład komisji dyscyplinarnej wchodzi ponadto powołany przez ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa przedstawiciel legitymujący się wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem z zakresu planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej.

6. Przepis ust. 3 nie stosuje się do przedstawiciela, o którym mowa w ust. 5.

Art. 169. 1. Członek komisji dyscyplinarnej powoływany jest na pięcioletnią kadencję.

2. Członek komisji dyscyplinarnej działa do czasu powołania członka komisji dyscyplinarnej kolejnej kadencji, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia zakończenia kadencji.

3. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa odwołuje członka komisji dyscyplinarnej:

- 1) w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego;
- 2) z innej przyczyny trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka komisji dyscyplinarnej;
- 3) na wniosek członka.

4. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa może ponadto odwołać członka komisji dyscyplinarnej na uzasadniony wniosek przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub co najmniej 3 członków komisji egzaminacyjnej.

5. Członkostwo w komisji dyscyplinarnej wygasa w przypadku śmierci członka komisji dyscyplinarnej.

6. Kadencja osoby powołanej w miejsce członka komisji dyscyplinarnej, którego członkostwo ustało wskutek odwołania lub wygaśnięcia, kończy się wraz z upływem kadencji komisji dyscyplinarnej.

7. Nie wstrzymuje prac komisji dyscyplinarnej:

- 1) niestawiennictwo członka komisji dyscyplinarnej na posiedzenie komisji dyscyplinarnej;
- 2) odwołanie członka komisji dyscyplinarnej lub wygaśnięcie członkostwa w komisji dyscyplinarnej.

8. Obsługę administracyjno-biurową komisji dyscyplinarnej zapewnia minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

9. Członkom komisji dyscyplinarnej przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach komisji dyscyplinarnej.

Art. 170. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia członka komisji dyscyplinarnej za udział w jej pracach, w wysokości do 50% przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego, mając na względzie nakład pracy i zakres obowiązków poszczególnych członków komisji dyscyplinarnej oraz liczbę rozpatrywanych spraw oraz ich zawilóść.

Art. 171. 1. Komisje dyscyplinarne rozstrzygają samodzielnie wszelkie zagadnienia faktyczne oraz prawne i nie są związane rozstrzygnięciami innych organów stosujących prawo, z wyjątkiem prawomocnego wyroku skazującego sądu powszechnego.

2. Postanowienia i orzeczenia składu orzekającego zapadają zwykłą większością głosów.

Art. 172. 1. Rzeczników dyscyplinarnych w liczbie 14 powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa na 5 letnią kadencję, z których:

- 1) siedmiu reprezentuje obszar wiedzy z zakresu planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej;
- 2) siedmiu posiada co najmniej stopień doktora nauk prawnych.

2. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

3. Przepis art. 168 ust. 2 i 3, art. 169 ust. 2 i 3, 5 i 6 oraz 8 i 9 stosuje się odpowiednio do rzecznika dyscyplinarnego.

4. Minister właściwy do spraw do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzeń rzecznika dyscyplinarnego, w wysokości do 50% przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego, mając na względzie nakład jego pracy, zakres obowiązków oraz liczbę rozpatrywanych spraw i ich zawilość.

Art. 173. 1. Postępowanie dyscyplinarne komisja dyscyplinarna wszczyna na wniosek rzecznika dyscyplinarnego po przeprowadzeniu przez niego postępowania wyjaśniającego wszczętego z urzędu lub na polecenie ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

2. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się:

- 1) po upływie roku od dnia powzięcia przez rzecznika dyscyplinarnego informacji o popełnieniu czynu skutkującego możliwością poniesienia odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 2) po upływie pięciu lat od popełnienia tego czynu.

3. W przypadku niewszczęcia postępowania wyjaśniającego w terminie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, rzecznik dyscyplinarny niezwłocznie informuje o tym ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

4. Rzecznik dyscyplinarny w terminie 3 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania wyjaśniającego kieruje do komisji dyscyplinarnej wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

5. Kary dyscyplinarne określone w art. 159 ust. 1 pkt 1 i 2 ulegają zatarciu po upływie 3 lat, a kary określone w art. 159 ust. 1 pkt 3 i 4 - po upływie 10 lat od dnia doręczenia urbanistcie prawomocnego orzeczenia o ukaraniu, jeżeli w tym okresie nie został on ponownie ukarany dyscyplinarnie lub ukarany sądownie za przestępstwo umyślne.

6. Komisja dyscyplinarna, która orzekła karę dyscyplinarną, na wniosek ukaranego złożony nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu może postanowić o wcześniejszym zatarciu kary.

Art. 174. 1. Urbanista, którego dotyczy postępowanie dyscyplinarne, może w każdym stadium postępowania ustanowić obrońców spośród adwokatów, radców prawnych lub urbanistów.

2. Obrońcą nie może być członek komisji dyscyplinarnej albo rzecznik dyscyplinarny.

Art. 175. 1. Posiedzenie komisji dyscyplinarnej może odbyć się pod nieobecność urbanisty, którego dotyczy postępowanie, lub rzecznika dyscyplinarnego, o ile zostali oni prawidłowo zawiadomieni o terminie i miejscu posiedzenia.

2. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 166 ust. 1 pkt 1, strony mogą odwołać się do komisji, o której mowa w art. 166 ust. 1 pkt 2, w terminie czternastu dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

3. Od prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 168 ust. 1 pkt 2, stronom służy odwołanie do Sądu Apelacyjnego w Warszawie - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Do odwołania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dotyczące apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego nie służy skarga kasacyjna.

Art. 176. 1. Urbanista, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, może być tymczasowo zawieszony w prawie wykonywania zawodu przez komisję dyscyplinarną w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy prawdopodobieństwo popełnienia czynu jest wysokie, a dalsze wykonywanie przez niego zawodu zagraża interesowi publicznemu. Postanowienie o tym zawieszeniu wydaje komisja dyscyplinarna.

2. Postanowienie komisji dyscyplinarnej o tymczasowym zawieszeniu jest natychmiast wykonalne. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

3. Tymczasowo zawieszony może w każdym czasie składać wniosek o uchylenie postanowienia o tymczasowym zawieszeniu. Na postanowienie w przedmiocie wniosku zażalenie przysługuje tylko wtedy, gdy wniosek został złożony po upływie co najmniej trzech miesięcy od dnia wydania postanowienia w przedmiocie tymczasowego zawieszenia.

4. Tymczasowe zawieszenie uchyla się niezwłocznie, jeżeli ustaną przyczyny, wskutek których zostało ono zastosowane, lub powstaną przyczyny uzasadniające jego uchylenie.

5. Tymczasowe zawieszenie orzeka się na okres od 1 do 6 miesięcy.

Art. 177. Do kosztów postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 127.

Art. 178. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego oraz przepisy rozdziałów I–III ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.

DZIAŁ 5

Przepisy karne

Art. 179. Kto wykonuje samodzielną funkcję techniczną w budownictwie bez spełnienia wymagań, o których mowa w art. 5 ust. 1, podlega karze grzywny, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

Art. 180. Kto wykonuje zawód urbanisty bez spełnienia wymagań, o których mowa w art. 130 ust. 1, podlega karze grzywny w wysokości do 50 000 zł.

DZIAŁ 6

Przepis końcowy

Art. 181. Ustawa wchodzi w życie w terminie określonym w ustawie z dnia ... - Przepisy wprowadzające ustawę - Kodeks urbanistyczno-budowlany.

UZASADNIENIE

Cel uchwalenia ustawy oraz stan obecny

Projekt ustawy o architektach, inżynierach budownictwa oraz urbanistach, zwany dalej „projektem ustawy”, ma na celu dostosowanie obowiązujących przepisów do zmian wynikających z *projektu Kodeksu urbanistyczno-budowlanego*, zwanego dalej „*projektem Kodeksu*”.

Mając na uwadze powyższe, projektowane przepisy w zakresie architektów i inżynierów budownictwa regulują kwestie dotyczące wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, zasad uzyskiwania uprawnień budowlanych, organizacji i zadań samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, praw i obowiązków członków tych samorządów, jak również ich odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Natomiast w zakresie urbanistów projektowane regulacje odnoszą się do zasad wykonywania zawodu urbanisty, zasad uzyskiwania przez nich kwalifikacji zawodowych oraz zasad odpowiedzialności dyscyplinarnej urbanistów.

W tym miejscu zaznaczenia wymaga, że *projekt Kodeksu* zakłada uregulowanie w sposób kompleksowy przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, gospodarowania nieruchomościami oraz prawa budowlanego, przy czym w zakresie dotyczącym wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie przewiduje w szczególności:

- większą niż dotąd elastyczność w projektowaniu wynikającą ze zmian w podejściu do przepisów technicznych,
- zwiększoną odpowiedzialność projektanta za przyjęte w projekcie rozwiązania techniczne,
- wzmocnienia odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodów architekta i inżyniera budownictwa,
- większe zaangażowanie samorządów zawodowych w ustawiczne kształcenie zawodowe swoich członków,
- zwiększenie roli samorządów zawodowych w zakresie merytorycznej i etycznej jakości wykonywanego zawodu przez swoich członków.

Zważywszy na projektowane regulacje zawarte w *projekcie Kodeksu*, a także analizę funkcjonowania obowiązujących przepisów w zakresie, *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane* (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, z późn. zm.), *ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1725), a także *ustawy z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073 na etapie opracowywania *projektu Kodeksu* przyjęto, że przepisy regulujące wykonywanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, odpowiedzialność zawodową w budownictwie i dyscyplinarną członków samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, organizację i zadania

tych samorządów, a także prawa i obowiązki ich członków zostaną zawarte w jednej odrębnej ustawie, która w sposób kompleksowy ureguluje te zagadnienia.

Zaś w przypadku zawodu urbanistów, potrzeba wprowadzenia przepisów wzmacniających rolę tego zawodu wynika, nie tylko z konieczności dostosowania do *projektu Kodeksu*, ale również została zasygnalizowana w Rekomendacjach Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, w ramach działań niezbędnych w związku z przeciwdziałaniem występowania na znacznym obszarze kraju wysokiego stężenia zanieczyszczeń powietrza (*Program „Czyste Powietrze”*). Dodatkowo kwestia podnoszenia kwalifikacji zawodowych urbanistów została zasygnalizowana w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, którą przyjęto *uchwałą Rady Ministrów nr 239 z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* (M. P. z 2012 r. poz. 252).

Obecnie wykonywanie czynności z zakresu projektowania przestrzeni reguluje jedynie art. 5 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Przepis ten jest regulacją dość ogólną i stanowi, że projekty planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzają osoby, które spełniają jeden z warunków:

- nabyły uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym na podstawie *ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 1989 r. poz. 99, 178 i 192, z 1990 r. poz. 198 i 505 oraz z 1993 r. poz. 212),
- nabyły uprawnienia urbanistyczne na podstawie art. 51 *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 1999 r. poz. 139, z późn. zm.),
- posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskane na podstawie *ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów* (Dz. U. z 2013 r. poz. 932 i 1650),
- posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie architektury, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej,
- posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie innym niż określony w powyższym punkcie oraz ukończyły studia podyplomowe w zakresie planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej,
- są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do projektowania zagospodarowania przestrzeni i zagospodarowania przestrzennego w skali lokalnej i regionalnej.”.

Zatem w obecnym stanie prawnym brak jest precyzyjnych norm, które formułowałyby wymagania dotyczące uzyskiwania uprawnień urbanistycznych oraz zasad wykonywania i kontroli tego zawodu. Zważywszy na fakt, iż system planowania przestrzennego obejmuje ponad 100 ustaw, których treść podlega ciągłym zmianom, zasadnym jest wprowadzenie jasnych reguł wykonywania zawodu urbanisty.

Podkreślić przy tym trzeba, że projektowane regulacje w zakresie zawodu urbanisty nie stanowią wprost powrotu do poprzednio obowiązujących rozwiązań tj. do przepisów obowiązujących przed 2014 r., lecz prowadzą do uregulowania przedmiotowego zawodu z wykorzystaniem innego modelu nadzoru administracyjnego nad jego wykonywaniem.

Stan projektowany

Architekci i inżynierowie budownictwa

W projekcie ustawy doprecyzowano obowiązujące regulacje w zakresie wykonywania zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa. W obecnym stanie prawnym wykonywanie zawodu architekta sprowadzone zostało do posiadania uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej. Projektowana ustawa wprowadza w tym zakresie zmianę i posługuje się pojęciem „zawodu architekta”. Związane jest to z faktem, że pojęciem tym posługują się przepisy Unii Europejskiej dotyczące systemu automatycznego uznawania kwalifikacji zawodowych. Projekt ustawy zakłada, że wykonywanie zawodu architekta polega na pełnieniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz na doskonaleniu kwalifikacji zawodowych w tym zakresie. Mając na uwadze rolę architekta w kształtowaniu przestrzeni oraz wymagany zakres wiedzy i umiejętności potrzebnych do prawidłowego wykonywania tego zawodu w projekcie ustawy uszczegółowiono, że zawód architekta wykonuje się z uwzględnieniem potrzeb jednostek i grup społecznych oraz wyrażaniu i realizowaniu tych potrzeb poprzez twórcze kształtowanie i projektowanie architektoniczne obiektów budowlanych, ich zespołów, otoczenia i zagospodarowania terenu w aspekcie funkcjonalnym, technicznym i estetycznym. Projekt ustawy nie zakłada wprowadzenia zmian w zakresie opisu zawodu inżyniera, a jedynie doprecyzowuje, że wykonywanie zawodu inżyniera budownictwa polega na pełnieniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz na doskonaleniu kwalifikacji zawodowych w tym zakresie.

W projekcie ustawy określono katalog samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, który w zasadniczej części przenosi obowiązujące przepisy w tym zakresie zawarte w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Katalog ten został jednak rozszerzony o działalność polegającą na sporządzaniu opinii technicznych. W ten sposób przesądzone, że sporządzanie opinii technicznych jest pełnieniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, a więc w przypadku ich nieprawidłowego wykonywania architekt lub inżynier budownictwa będzie ponosił odpowiedzialność dyscyplinarną. Dodatkowo, mając na uwadze rozwiązania przyjęte w projekcie Kodeksu, w projekcie ustawy wskazano, które samodzielne funkcje techniczne w budownictwie pełnią uczestnicy procesu inwestycyjnego. Należy przy tym zauważyć, że opisany powyżej katalog jest w projektowanym przepisie zbiorem zamkniętym, w odróżnieniu od opisu samodzielnych funkcji technicznych, w obowiązującym stanie prawnym. W związku z tym, że pojęcie „opinii technicznych” nie było do tej pory zdefiniowane w przepisach, w projekcie ustawy

sprecyzowano, co taka opinia obejmuje. Jasnym jednak jest, że w zależności od celu sporządzenia tej opinii i stopnia skomplikowania opiniowanego zjawiska, zakres opinii technicznej będzie różny.

W celu wzmocnienia ochrony zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa projekt ustawy doprecyzowuje, że zawód architekta oraz zawód inżyniera budownictwa może wykonywać osoba, która jest członkiem samorządu zawodowego architektów lub inżynierów budownictwa. Wskazano także, że wykonywanie zawodu architekta oraz zawodu inżyniera budownictwa odbywa się zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa i zasadami wiedzy technicznej oraz z zachowaniem należytej staranności, właściwej organizacji, bezpieczeństwa i jakości pracy.

W projekcie ustawy w przepisach ogólnych rozdziału dotyczącego uprawnień budowlanych wskazano, że zawód architekta lub zawód inżyniera budownictwa wykonuje się w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych. Doprecyzowano także, że warunkiem uzyskania uprawnień budowlanych jest złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu na uprawnienia budowlane.

W projekcie ustawy zachowano wprowadzone ustawą z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (Dz. U. poz. 768) przepisy o zwolnieniu z egzaminu na uprawnienia budowlane absolwenta studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) a także o możliwości uznawania za część lub całość praktyki zawodowej praktyki studenckiej w przypadku gdy odbywała się na studiach w sposób określony w umowie, o której mowa w art. 168b ust. 2 ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Zmodyfikowano natomiast wprowadzony ww. ustawą przepis o uznawaniu za równorzędną z praktyką zawodową rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów odbytej pod patronatem osoby posiadającej odpowiednie uprawnienia budowlane, zwanej „patronem” poprzez wskazanie, że patronem będzie mogła być osoba będąca członkiem samorządu zawodowego.

Istotną zmianą w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów, jaką zakłada projekt ustawy jest wymóg, aby praktyka zawodowa spełniała kryteria jakościowe, określone w standardach praktyki zawodowej przyjętych w drodze uchwały przez Krajowy Zjazd Izby. W założeniu ma to wpłynąć pozytywnie na jakość zdobywanej praktyki zawodowej i przygotowanie do wykonywania zawodu.

Dodatkowo, do projektu ustawy wprowadzono przepisy dotyczące zaliczania do praktyki zawodowej na budowie w pełnym wymiarze pełnienia funkcji technicznej na budowie, a także:

1. wykonywanie czynności inspekcyjno-kontrolnych w organach nadzoru budowlanego,
2. pracę w organach administracji rządowej lub jednostek samorządu terytorialnego realizujących zadania zarządcy drogi publicznej, polegającą na wykonywaniu czynności na terenie budowy i obejmującą konieczność fachowej oceny zjawisk lub samodzielnego rozwiązywania zagadnień techniczno-organizacyjnych,

3. pracę u zarządcy infrastruktury kolejowej lub w podmiocie odpowiedzialnym za utrzymanie infrastruktury kolejowej we właściwym stanie technicznym, polegającą na wykonywaniu czynności na terenie budowy, czynności inspekcyjno-kontrolnych lub czynności w zakresie obsługi technicznej i remontów, obejmującą konieczność fachowej oceny zjawisk, stanu technicznego budowli i urządzeń budowlanych lub samodzielnego rozwiązywania zagadnień techniczno-organizacyjnych, które obecnie znajdują się w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. poz. 1278).

W projekcie ustawy zachowano obecnie obowiązującą zasadę egzaminowania, z przyjętym podziałem na egzamin pisemny i ustny. Zrezygnowano jednak ze wskazania, że egzamin pisemny musi mieć formę testu, co pozwoli na większą elastyczność weryfikowania wiedzy i umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej posiadanych przez kandydatów do nadania uprawnień budowlanych. Projekt ustawy zakłada, że w egzaminie na uprawnienia budowlane będzie mógł uczestniczyć, jako obserwator, przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa¹.

Uwzględniając postulaty zgłaszane przez samorząd zawodowy architektów, które wskazywały na potrzebę ułatwienia dostępu do zawodu architekta dla absolwentów studiów wyższych na kierunku architektura, w projekcie ustawy zaproponowano zmianę dotychczasowej koncepcji jednolitej procedury nadawania uprawnień budowlanych dla osób zajmujących się architekturą oraz inżynierią budowlaną. Skutkiem tego w projekcie zaproponowano powstanie procedur nadawania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta oraz uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa. Niemniej część projektowanych przepisów dotyczących nadawania tych uprawnień będzie wspólna dla obydwu zawodów – dotyczy to określenia organów izby, które organizują i przeprowadzają postępowanie kwalifikacyjne i egzaminy, wymagania dotyczące sposobu odbywania praktyki i osób, które mogą taką praktyką kierować oraz wynagrodzenia członków komisji kwalifikacyjnych.

W zawodzie architekta projekt ustawy zakłada wprowadzenie uprawnień budowlanych dwustopniowych (uprawnienia budowlane pierwszego stopnia i uprawnienia budowlane drugiego stopnia). Uprawnienia budowlane w zawodzie architekta drugiego stopnia będą mogły być rozszerzone o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi.

Projekt zakłada, że uzyskanie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta pierwszego stopnia będzie wymagać: ukończenia studiów pierwszego i drugiego stopnia w zakresie architektury, odbycia półrocznej praktyki przy sporządzaniu projektów budowlanych w zakresie projektów inwestycyjnych oraz opracowań projektowych dotyczących architektury wchodzących w skład projektu technicznego, oraz złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu pisemnego obejmującego znajomość przepisów prawa dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej. Natomiast uzyskanie uprawnień budowlanych w zawodzie architekta drugiego stopnia będzie

¹ Taką nazwę obecnego działu „budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo” wprowadzi ustawa Przepisy wprowadzające Kodeks urbanistyczno-budowlany.

wymagać: posiadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta pierwszego stopnia, odbycia półtorarocznej praktyki zawodowej przy sporządzaniu projektów budowlanych w zakresie projektów inwestycyjnych oraz opracowań projektowych dotyczących architektury wchodzących w skład projektu technicznego, odbycia półrocznej praktyki zawodowej na budowie oraz złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu ustnego obejmującego umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej zdobytej podczas odbywania praktyki zawodowej, omówienie zadania projektowego lub rozwiązanie zagadnienia z zakresu prowadzenia budowy lub kierowania robotami budowlanymi oraz omówienie wskazanych zagadnień z zakresu odbytej praktyki zawodowej.

Projekt ustawy zakłada, że uprawnienia budowane drugiego stopnia w zawodzie architekta będzie można uzyskać bez posiadania uprawnień pierwszego stopnia w zawodzie architekta, ale pod warunkiem spełnieniu wymagań w zakresie uzyskiwania uprawnień pierwszego i drugiego stopnia.

Z kolei rozszerzenie uprawnień w zawodzie architekta o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi będzie można uzyskać bez posiadania uprawnień pierwszego stopnia także pod warunkiem spełnienia wymagań w zakresie uzyskiwania uprawnień pierwszego i drugiego stopnia a także zdania egzaminu ustnego. Postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta będzie obejmowało weryfikację wykształcenia i praktyki zawodowej oraz egzaminu na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta.

Projekt ustawy zakłada, że egzamin na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta będzie odbywał się co najmniej dwa razy w roku, w terminach ustalonych przez Krajową Komisję Kwalifikacyjną Izby Architektów. Natomiast standardy praktyki zawodowej, regulamin postępowania kwalifikacyjnego oraz szczegółowy program egzaminu pisemnego i egzaminu ustnego ustali w drodze uchwały Krajowa Rada Izby Architektów w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

Tak jak ma to miejsce obecnie, wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne na uprawnienia budowlane w zawodzie architekta ustalać będzie Krajowy Zjazd Izby Architektów, z tym że w projekcie ustawy, uwzględniając postulat Izby Architektów co do wysokości tych opłat, określono górne granice ich wysokości wskazując, że opłata będzie wynosić: 1) z tytułu kwalifikowania do egzaminu, nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu, nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu, nie więcej niż 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, 4) z tytułu przeprowadzenia egzaminu ustnego, nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia. Powyższe wynika z dotychczasowego doświadczenia komisji kwalifikacyjnych izby architektów w prowadzeniu postępowań o nadanie uprawnień budowlanych.

Tak jak w przypadku inżynierów budownictwa potwierdzenie opłaty za postępowanie kwalifikacyjne trzeba będzie dołączyć do wniosku w sprawie przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego. Opłata z tytułu kwalifikowania do egzaminu nie będzie podlegać zwrotowi, natomiast opłata z tytułu przeprowadzenia egzaminu lub ponownego przeprowadzenia części ustnej, będzie podlegać zwrotowi jedynie w przypadku usprawiedliwionego niestawiennictwa

na egzaminie lub usprawiedliwionego odstąpienia od egzaminu. Opłata za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego stanowi przychód Izby Architektów.

Projekt ustawy w odniesieniu do zasad nadawania uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa nie zakłada wprowadzenia zasadniczych zmian. Tak jak ma to miejsce obecnie, uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa będą mogły być nadane do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w ograniczonym zakresie lub bez ograniczeń. W decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa, określa się specjalność oraz rodzaj prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem.

W projekcie ustawy zachowując obowiązujący zakres specjalności uprawnień budowlanych, który zasadniczo odpowiada działaniom i zadaniom realizowanym przez inżynierów budownictwa, zaproponowano:

- wyodrębnienie specjalności inżynierskiej kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym co uwzględnia postulaty samorządu zawodowego inżynierów budownictwa oraz środowisk branżowych, w specjalności inżynierskiej kolejowej, która zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, została podzielona na dwa odrębne zakresy umożliwiające uzyskanie uprawnień w zakresie kolejowych obiektów budowlanych oraz w zakresie sterowania ruchem kolejowym,
- dodanie urządzeń i instalacji klimatyzacyjnych w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, co jest konsekwencją przyjęcia w projekcie Kodeksu, iż obiekty budowlane wyposaża się, stosowanie do ich funkcji, także w urządzenia klimatyzacyjne.

Mając na uwadze postulaty zgłaszane przez samorząd zawodowy inżynierów budownictwa w projekcie ustawy zrezygnowano z wyodrębnienia specjalizacji w ramach istniejących specjalności uprawnień budowlanych, ponieważ w praktyce nie spełniały one swoich funkcji.

W projekcie ustawy zaproponowano by przesłanką do uzyskania uprawnień budowlanych było odpowiednie wykształcenie, które będzie kwalifikowane przez komisje kwalifikacyjne (np. analiza suplementu do dyplomu), a nie, jak to przewidują obowiązujące przepisy, jedynie nazwa kierunku studiów.

Projekt ustawy zakłada, że postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa składa się z kwalifikowania oraz egzaminu składającego się z części pisemnej oraz ustnej obejmującego znajomość przepisów prawa regulujących proces inwestycyjny oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

Projekt ustawy tak jak obowiązujące przepisy zakłada, że osoba, która uzyskała negatywny wynik części pisemnej egzaminu na uprawnienia budowlane w zawodzie inżyniera budownictwa, może przystąpić do niego ponownie, nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy. Pozytywny wynik części pisemnej egzaminu upoważnia do przystąpienia do części ustnej przez okres 3 lat od dnia jego uzyskania. Osoba, która uzyskała negatywny wynik części ustnej egzaminu, ponownie przystępuje tylko do tej części egzaminu. W zależności od

posiadanego wykształcenia i zakresu odbytej praktyki zawodowej egzamin jest przeprowadzany na uprawnienia budowlane do: projektowania w danej specjalności; kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności, projektowania i kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności. Przy ubieganiu się o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa w innej specjalności lub w innym zakresie niż posiadane, egzamin będzie ograniczony wyłącznie do zagadnień nieobjętych zakresem egzaminu obowiązującym przy ubieganiu się o już posiadane uprawnienia budowlane.

Projekt ustawy nie zawiera zmian w zakresie obowiązujących wysokości opłat za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa.

W projekcie ustawy zaproponowano zmiany wymaganego czasu praktyki na uprawnienia do projektowania, zgodnie z którymi, uzyskanie uprawnień budowlanych do projektowania bez ograniczeń będzie wymagało odbycia półtorarocznej praktyki przy sporządzaniu projektów, a także odbycia półrocznej praktyki na budowie, co stanowi zmianę w stosunku do obecnie obowiązujących wymagań dotyczących praktyki (rok przy projektowaniu i roku na budowie).

Odnosnie obowiązujących przepisów regulujących zasady uznawania kwalifikacji zawodowych oraz zasad świadczenia usług transgranicznych w projekcie ustawy nie zaproponowano zmian. Regulacje te są ujednolicone w całej Unii Europejskiej i nie stanowią dla obcokrajowców bariery w wykonywaniu w Polsce zawodu architekta lub zawodu inżyniera budownictwa. Wobec powyższego należy uznać, że przepisy dotyczące uznawania kwalifikacji oraz zasady świadczenia usług transgranicznych stawiają przed osobą zamierzającą wykonywać zawód inżyniera budownictwa podstawowe wymagania, których spełnienie nie jest nadmiernie uciążliwe, a jednocześnie daje podstawową gwarancję właściwej realizacji zawodu zaufania publicznego w naszym kraju.

Projekt ustawy zakłada doprecyzowanie obowiązujących przepisów w zakresie funkcjonowania samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa wynikających z ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa. W zakresie posiadania osobowości prawnej przez izby, sankcjonując obecny stan faktyczny, w projekcie ustawy wskazano, że osobowość prawną posiadają izba architektów, Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa oraz okręgowe izby inżynierów budownictwa. Taki zapis pozwoli na sprawne funkcjonowanie obu samorządów i uwzględni rzeczywistą specyfikę ich struktur terenowych.

W projektowanych przepisach regulujących warunki członkostwa w izbie architektów oraz w izbie inżynierów budownictwa dodano, że członkami tych izb mogą być osoby korzystające w pełni z praw publicznych i mające pełną zdolność do czynności prawnych. Jest to uzasadnione szczególnym charakterem zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa, jako zawodów zaufania publicznego. Projekt ustawy nie zakłada wprowadzenia zmian w zakresie przynależności do izby architektów i izby inżynierów budownictwa.

W projekcie ustawy zachowano obowiązujący wymóg, wskazujący, że członek izby samorządu zawodowego podlega obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej

za szkody, które mogą wynikać w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Tak jak ma to miejsce obecnie, szczegółowy zakres tego ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną określi w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń.

Projekt ustawy zachowując dotychczasowe zadania samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa, przewiduje uchwalanie przez izby Kodeksu etyki zawodowej w miejsce dotychczasowych zasad etyki zawodowej. Natomiast, projekt tego Kodeksu opracuje Krajowa Rada Izby w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa. Projekt ustawy przewiduje ponadto, opracowanie przez samorzady zawodowe standardów praktyki zawodowej, ustalanie zasad doskonalenia zawodowego oraz współdziałaniu w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych architektów lub inżynierów budownictwa, a także prowadzenie centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane i przekazywanie Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego informacji o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Projekt ustawy, tak jak ma to miejsce w obowiązującym stanie prawnym, przewiduje, że Krajowy Zjazd Izby będzie uchwalał statut izby, z tym że będzie to następować po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa. Pozwoli to na sprawniejsze uchwalenie statutu izby i uniknięcie ewentualnego zaskarżenia przez ministra uchwały Krajowego Zjazdu w tym zakresie.

Konsekwencją doprecyzowania obowiązujących zapisów dotyczących osobowości prawnej izb jest przyjęcie w projekcie ustawy odrębnego uregulowania kompetencji Krajowego Zjazdu Izby w zakresie gospodarki finansowej izby. W przypadku izby inżynierów budownictwa Krajowy Zjazd Izby ustala zasady gospodarki finansowej jedynie Krajowej Izby, natomiast w przypadku izby architektów Krajowy Zjazd Izby ustala zasady gospodarki finansowej całej izby w tym również w zakresie dotyczącym okręgów.

Do kompetencji Krajowego Zjazdu Izby będzie należało także, uchwalanie, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, Kodeksu etyki zawodowej. Projekt zakłada, że Kodeks etyki zawodowej podlegać będzie przeglądowi w pierwszym roku kadencji Krajowej Rady Izby. W przypadku zgłoszenia potrzeby wprowadzenia zmian w Kodeksie etyki zawodowej przez członków samorządu zawodowego, zmiany te omawiane są podczas najbliższego Krajowego Zjazdu Izby.

W zakresie składu Krajowej Rady Izby projekt ustawy, mając na celu wzmocnienie pozycji okręgowych izb w Krajowej Radzie, zakłada wprowadzenie obowiązku zachowania reprezentacji wszystkich izb okręgowych.

Projekt ustawy, zachowując dotychczasowe kompetencje i zadania Krajowych Izb, zakłada że Krajowa Rada Izby będzie uchwalać w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa:

- regulamin postępowania kwalifikacyjnego w sprawach nadawania uprawnień budowlanych,

- regulamin ustawicznego doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izb i zasad jego przestrzegania,
- standardy praktyki zawodowej.

Do kompetencji Krajowej Rady Izby będzie należeć także uchwalanie trybu i zakresu szkolenia uzupełniającego, jakie będzie obowiązany odbyć m.in. członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby chcąc być ponownie wpisany na listę członków tej izby.

Ponadto projekt ustawy zakłada, że Krajowa Rada Izby będzie prowadzić w formie elektronicznej centralny rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane, w którym zamieszczać się będzie także informację o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej. Projekt ustawy określa, w jakim zakresie rejestr ten będzie jawny. Rejestr będzie prowadzony w formie elektronicznej. Jawna część rejestru będzie dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowej Izby. Natomiast szczegółowy sposób prowadzenia rejestru określi minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa w drodze rozporządzenia, na podstawie przepisu upoważniającego zawierającego wytyczne w tym zakresie.

Powierzenie obowiązku prowadzenia centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane, zawierającego także informację o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej, jest istotną zmianą w stosunku do stanu obecnego, gdzie na podstawie art. 88a ust. 1 pkt 3 lit. a i c obowiązującej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego prowadzi w formie elektronicznej centralne rejestry: osób posiadających uprawnienia budowlane i ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej. Uzasadnieniem zmian w tym zakresie jest fakt, że to właściwe organy samorządów zawodowych nadają uprawnienia budowlane a także orzekają w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zakazu jednoczesnego pełnienia funkcji w organach okręgowych i w organach krajowych tego samego rodzaju.

W kompetencjach organów okręgowych izb inżynierów budownictwa, w konsekwencji przyjętych w projekcie ustawy zapisów w zakresie posiadania osobowości prawnej przez izby, doprecyzowano że okręgowy zjazd izby inżynierów budownictwa ustala zasady gospodarki finansowej tej izby.

Ponadto projekt ustawy zakłada, że okręgowy zjazd izby, analogicznie jak Krajowy Zjazd Izby, oprócz okręgowego rzecznika dyscyplinarnego będzie także wybierał jego zastępców.

W projekcie ustawy zaproponowano dodanie do kompetencji okręgowej rady izby uprawnienia do opiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących spraw należących do zadań samorządu.

Do obowiązków okręgowej rady izby będzie należało zapewnienie ustawicznego doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izby, występowanie do okręgowego rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członka izby, prowadzenie rejestru ukaranych z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby, a także przesyłanie Krajowej Radzie Izby informacje o ukaraniu z tytułu

odpowiedzialności dyscyplinarnej członka okręgowej izby, w celu zamieszczenia w centralnym rejestrze prowadzonym przez Krajową Radę Izby.

W projekcie ustawy zaproponowano, że właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna na żądanie osoby posiadającej uprawnienia budowlane będzie wyjaśniać, w drodze postanowienia na które będzie przysługiwać zażalenie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, wątpliwości, co do treści decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych lub decyzji o stwierdzeniu posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Projekt ustawy wprowadzając jeden rodzaj odpowiedzialności dyscyplinarnej dla osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, zakłada, że okręgowy sąd dyscyplinarny będzie rozpatrywać sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby wniesione przez okręgowego rzecznika dyscyplinarnego oraz orzekać o zatargu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej. Okręgowy rzecznik dyscyplinarny będzie prowadzić postępowania wyjaśniające oraz sprawować funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby, a także składać odwołania od orzeczeń okręgowego sądu dyscyplinarnego i orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego.

Projekt ustawy zakłada, że minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa może wystąpić do właściwego Krajowego Zjazdu Izby lub właściwej Krajowej Rady Izby o podjęcie uchwały w sprawie należącej do zadań samorządu. Rozpatrzenie wniosku ministra winno być przedmiotem obrad i dyskusji właściwego Krajowego Zjazdu Izby lub właściwej Krajowej Rady Izby. Projekt ustawy przewiduje, że odmowa podjęcia uchwały zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne.

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian w zakresie obowiązku przesyłania przez samorządy zawodowe architektów i inżynierów budownictwa uchwał ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przesyłane są wszystkie uchwały organów samorządów zawodowych, a więc także uchwały organów okręgowych. W projekcie ustawy zaproponowano, że ministrowi właściwemu do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa będą przesyłane jedynie uchwały krajowych organów samorządów zawodowych z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych. Jest to uzasadnione tym, że uchwały organów izb okręgowych podlegają kontroli właściwych organów Krajowej Izby. Stąd dodatkowa kontrola sprawowana przez ministra nie wydaje się być zasadna. Z kolei decyzje organów krajowych Izb wydawane w sprawach indywidualnych podlegają regulacjom Kodeksu postępowania administracyjnego, który przyznaje stronom prawo wnoszenia odwołania bądź wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Mając na uwadze brak określonych zasad jednoczesnego pełnienia funkcji w organach samorządu zawodowego architektów lub inżynierów budownictwa oraz w organach administracji publicznej, w projekcie ustawy zaproponowano wprowadzenie zakazu jednoczesnego pełnienia funkcji w organach samorządu zawodowego architektów lub

inżynierów budownictwa oraz w organach administracji publicznej. Osoba będąca rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej, przewodniczącym lub członkiem sądu dyscyplinarnego lub komisji kwalifikacyjnej nie może jednocześnie być pracownikiem organów administracji inwestycyjnej lub organów nadzoru budowlanego.

Projekt ustawy przewiduje, że minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, właściwy wojewoda albo starosta będzie mógł rozwiązać stosunek pracy bez wypowiedzenia z osobą naruszającą zakaz jednoczesnego pełnienia funkcji rzecznika odpowiedzialności zawodowej, przewodniczącego lub członka sądu dyscyplinarnego lub komisji kwalifikacyjnej i bycia pracownikiem organów administracji inwestycyjnej. Ponadto, minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa w przypadku uzyskania informacji o naruszeniu tego zakazu będzie mógł wystąpić do właściwego starosty lub właściwego dyrektora generalnego urzędu wojewódzkiego o rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia z osobą naruszającą ten zakaz.

Projekt ustawy zakłada także, że Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego albo powiatowy inspektor nadzoru budowlanego rozwiązuje stosunek pracy bez wypowiedzenia z osobą naruszającą zakaz jednoczesnego pełnienia funkcji rzecznika odpowiedzialności zawodowej, przewodniczącego lub członka sądu dyscyplinarnego lub komisji kwalifikacyjnej i bycia pracownikiem organów nadzoru budowlanego. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego albo wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego odwołuje odpowiednio wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego albo powiatowego inspektora nadzoru budowlanego, w przypadku naruszenia zakazu, o którym mowa powyżej. Ponadto Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego w przypadku uzyskania informacji o naruszeniu zakazu jednoczesnego pełnienia funkcji rzecznika odpowiedzialności zawodowej, przewodniczącego lub członka sądu dyscyplinarnego lub komisji kwalifikacyjnej i bycia pracownikiem organów nadzoru budowlanego występuje do wojewódzkiego albo powiatowego inspektora nadzoru budowlanego z wnioskiem o rozwiązanie stosunku pracy lub odwołanie pracownika odpowiednio wojewódzkiego albo powiatowego inspektoratu nadzoru budowlanego.

Uzasadniając zmiany w tym zakresie należy wskazać, że zgodnie z art. 97 ust. 1 obowiązującej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie wszczyna się na wniosek organu nadzoru budowlanego, właściwego dla miejsca popełnienia czynu lub stwierdzającego popełnienie czynu, złożony po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego. Jednocześnie, na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej m.in. prowadzi postępowania wyjaśniające oraz sprawuje funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej członków okręgowej izby. Powyższe wskazuje na możliwy potencjalny konflikt interesów, gdy osoba pełniąca funkcję we właściwych organach samorządu zawodowego architektów lub inżynierów budownictwa, które prowadzi postępowania wyjaśniające oraz sprawują funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej, jednocześnie pełni także funkcję w organie nadzoru budowlanego na wniosek którego wszczyna się postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej.

Ze względu na pojawiające się i zgłaszane do Ministerstwa przypadki ewentualnego naruszenia zasad etyki zawodowej poprzez jednoczesne pełnienie przez osoby funkcji w organach samorządu zawodowego i w organach nadzoru budowlanego lub administracji architektoniczno-budowlanej, uzasadnione jest wprowadzenie w ustawie zakazu łączenia funkcji w organach samorządu zawodowego inżynierów budownictwa tj. rzecznika odpowiedzialności zawodowej lub jego zastępcy, przewodniczącego lub członka sądu dyscyplinarnego, przewodniczącego lub członka komisji kwalifikacyjnej z jednoczesnym byciem pracownikiem organów administracji inwestycyjnej lub organów nadzoru budowlanego. Problematyka ta była podnoszona przez Ministra Infrastruktury i Budownictwa w licznych wypowiedziach i spotkaniach z uczestnikami procesu inwestycyjno-budowlanego i spotkała się ze zrozumieniem tego środowiska.

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian w zakresie obowiązków członków okręgowych izb poprzez wprowadzenie obowiązku ustawicznego kształcenia. Mając na uwadze potrzebę stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez członków okręgowych izb architektów i inżynierów budownictwa, w projektowanych przepisach określających prawa członka izby wprowadzono uprawnienie do korzystania z pomocy w zakresie ustawicznego doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Natomiast w projektowanych przepisach określających obowiązki członka izby dodano obowiązek doskonalenia kwalifikacji zawodowych.

Uzasadniając powyższe wskazać należy, iż podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez członków izb architektów i inżynierów budownictwa jest podstawą i gwarancją profesjonalnego wykonywania przez nich samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Sprzyja to wzrostowi prestiżu i rangi zawodu architekta oraz inżyniera budownictwa, jako zawodów zaufania publicznego. Za formy podnoszenia kwalifikacji zawodowych członków samorządu zawodowego uznaje się m.in. systematyczne sprawowanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, a także uczestnictwo w zorganizowanych, grupowych jak i indywidualnych formach edukacji zawodowej.

Zapewnienie możliwości ustawicznego kształcenia członków izby, jego form (np. poprzez wykłady lub szkolenia) i wypracowanie systemu zapewniającego to kształcenie będzie należeć do zadań samorządów. Izby krajowe będą miały za zadanie uchwalić regulaminy tego kształcenia. Natomiast izby okręgowe będą stwarzać warunki do realizowania ustawicznego szkolenia, np. poprzez wybór tematyki doksztalcenia, na podstawie obserwacji potrzeb środowiska zawodowego, dobór najwyższej klasy wykładowców, wykorzystywanie środków przekazu, dostosowanych do preferencji odbiorców.

W projekcie ustawy zaproponowano przesłanki skreślenia z listy członków okręgowej izby, co będzie następowało w przypadku:

- wniosku członka,
- orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby,
- braku odbycia wymaganego szkolenia uzupełniającego,

- skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- braku spełniania któregokolwiek z warunków członkostwa w izbie,
- śmierci członka.

Projekt ustawy przewiduje także, że członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby podlega, na swój wniosek, ponownemu wpisowi na listę, jeżeli złoży egzamin z procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

Ponadto w projekcie ustawy zaproponowano dodanie przepisu na podstawie którego, członek izby skreślony z listy członków z powodu orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby, nie może ubiegać się o ponowny wpis na listę przez okres 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby.

Projekt ustawy zakłada, że zawieszenie w prawach członka izby nastąpi w przypadku:

- orzeczenia kary zawieszenia w prawach członka, na okres od miesiąca do 5 lat,
- jeżeli w stosunku do członka izby w okresie 5 lat dwukrotnie orzeczono co najmniej upomnienie, za trzecim razem, komisja dyscyplinarna orzeka co najmniej karę zawieszenia na okres od miesiąca do 5 lat,
- nieuiszczania składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania zawodu.

W czasie zawieszenia członek izby będzie zwolniony z wykonywania obowiązków określonych w projekcie ustawy. Zawieszenie w prawach członka izby powoduje zakaz wykonywania zawodu oraz sprawowania funkcji patrona. Jednoznacznie stwierdzono, że okres w którym członek izby jest zawieszony jest okresem bez składowym. Izby nie mają prawa żądać opłacania składek za okres zawieszenia przy powrocie członka izby do wykonywania zawodu. Przed powrotem do wykonywania zawodu członek izby ma obowiązek odbycia szkolenia uzupełniającego.

W projekcie ustawy wskazano także przesłanki ponownego przystąpienia do wykonywania zawodu.

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie jednej odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządów architektów i inżynierów budownictwa wykonujących zawód architekta i zawód inżyniera budownictwa w miejsce obecnie obowiązującej odpowiedzialności zawodowej w budownictwie - uregulowanej w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r - Prawo budowlane oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa uregulowanej w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa.

Projekt ustawy zakłada, że członek izby będzie podlegać odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie obowiązków członka izby, z wyłączeniem obowiązku regularnego opłacania składek członkowskich oraz obowiązku posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. Odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegać także będzie uchylanie się od złożenia nakazanego egzaminu.

Ponadto członek izby wykonujący samodzielne funkcje techniczne w budownictwie podlegać będzie odpowiedzialności dyscyplinarnej również w przypadku, gdy: wskutek rażących błędów lub zaniedbań spowodował zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska albo znaczne szkody materialne, nie dokładał należytej staranności w wykonywaniu obowiązków, uchylał się od podjęcia nadzoru projektowego lub przy wykonywaniu obowiązków wynikających z pełnienia tego nadzoru nie dokładał należytej staranności.

W projekcie ustawy wprowadzono zapis, zgodnie z którym, od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone będą czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Projekt ustawy zawiera katalog kar dyscyplinarnych, którymi będą: upomnienie, nagana, nagana z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu ze znajomości procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej, zawieszenie w prawach członka, na okres od miesiąca do 5 lat, skreślenie z listy członków izby. Zawieszenie w prawach członka izby z zakazem wykonywania zawodu określać się będzie w latach i miesiącach. Kara będzie biegła od dnia, w którym decyzja o ukaraniu stała się ostateczna.

Projekt ustawy zakłada, że wymierzając karę, należy uwzględnić w szczególności stopień zawinienia, rodzaj naruszonego obowiązku, rozmiar i wagę skutków czynu oraz dotychczasową karalność z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej. Jeżeli w stosunku do członka izby w okresie 5 lat dwukrotnie orzeczono co najmniej upomnienie, za trzecim razem, komisja dyscyplinarna orzeka co najmniej karę zawieszenia na okres od miesiąca do 5 lat.

W projekcie ustawy zaproponowano, że zatarcie wpisu o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej następować będzie z urzędu po upływie:

- 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary upomnienia lub nagany;
- 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary nagany z obowiązkiem zdania egzaminu w określonym terminie;
- 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary zawieszenia w prawach członka izby z zakazem wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat;
- 15 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby.

Jeżeli w wymienionych okresach członek izby zostanie ukarany inną karą dyscyplinarną, zatarcie wpisu o ukaraniu następować będzie łącznie z zatarciem późniejszego wpisu. Sąd dyscyplinarny, który orzekł karę dyscyplinarną, na wniosek ukaranego złożony nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu, będzie mógł postanowić o wcześniejszym zatarcu kary. Członkowi izby ukaranemu w trybie odpowiedzialności dyscyplinarnej, do czasu zatarcia kary zawieszenia w prawach członka, nie będzie przysługiwać czynne i bierne prawo wyborcze, a także nie będzie mógł pełnić funkcji w organach izby, a jego mandat w tych organach wygasa.

W projekcie dodano przepis na podstawie którego postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaszła okoliczność, która według Kodeksu postępowania karnego wyłącza ściganie.

W projekcie ustawy zaproponowano okres przedawnienia, po którym nie będzie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, wynoszący 5 lat od chwili popełnienia czynu. Natomiast w przypadku gdy czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie będzie następować dopiero z upływem karalności przestępstwa. Bieg przedawnienia przerywać będzie każda czynność okręgowego rzecznika odpowiedzialności dyscyplinarnej lub Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej. W przypadku śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego będzie ono toczyć się nadal, jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia zgonu obwinionego zażąda tego małżonek obwinionego, jego wstępny albo zastępny w linii prostej, brat albo siostra.

Postępowanie dyscyplinarne będzie wszczynane i prowadzone w okręgowej izbie, właściwej ze względu na przynależność do niej osoby, której dotyczy wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem przypadku kiedy Krajowy Sąd Dyscyplinarny będzie rozpatrywał jako sąd pierwszej instancji sprawy członków organów izb z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Projekt ustawy zakłada, że postępowanie w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej obejmuje: postępowanie wyjaśniające, postępowanie przed sądem dyscyplinarnym oraz postępowanie wykonawcze.

Postępowanie wyjaśniające będzie wszczynał rzecznik dyscyplinarny:

- 1) na wniosek Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego lub organu nadzoru budowlanego właściwego dla miejsca popełnienia czynu, złożony nie później niż po upływie 6 miesięcy od momentu powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu;
- 2) na wniosek Krajowej Rady lub okręgowej rady izby;
- 3) na wniosek pokrzywdzonego;
- 4) z urzędu.

Z kolei postępowanie przed sądem dyscyplinarnym wszczynane będzie na wniosek okręgowego rzecznika dyscyplinarnego albo jego zastępcy lub Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego albo jego zastępcy.

Projekt ustawy przewiduje, że wnioski, o wszczęcie postępowania wyjaśniającego i postępowania przed sądem dyscyplinarnym powinny zawierać określenie zarzucanego czynu, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie dowodów.

Projekt przewiduje, że stronami w postępowaniu wyjaśniającym będą obwiniony oraz pokrzywdzony, a w przypadku gdy postępowanie wyjaśniające zostało wszczęte na wniosek Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego lub organu nadzoru budowlanego właściwego dla miejsca popełnienia czynu stroną tego postępowania jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu.

Z kolei stronami w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym będą oskarżyciel, obwiniony oraz pokrzywdzony, i analogicznie jak ma to miejsce w postępowaniu wyjaśniającym również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu jeżeli postępowanie wyjaśniające zostało wszczęte na wniosek tych organów.

Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym będzie okręgowy rzecznik dyscyplinarny, a w sprawach członków organów izb – Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

Członek izby, którego dotyczy postępowanie, będzie mógł w każdym stadium postępowania ustanowić obrońców spośród członków samorządu zawodowego, adwokatów albo radców prawnych. Obrońcą nie będzie mógł być członek sądu dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny lub jego zastępca.

W przypadkach gdy członek izby nie ma obrońcy z wyboru, sąd dyscyplinarny wyznaczy mu obrońcę z urzędu, jeżeli: zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności osoby, której dotyczy postępowanie lub postępowanie toczy się po śmierci osoby, której ono dotyczy. Regulacja ta będzie miała także zastosowanie w toku postępowania wyjaśniającego.

Projekt ustawy zakłada, że orzeczenia i postanowienia kończące postępowanie dyscyplinarne wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu. Uzasadnienia nie będzie sporządzać się z urzędu w sprawach, w których uwzględniono wniosek rzecznika dyscyplinarnego o wydanie orzeczenia i wymierzenie uzgodnionej z obwinionym kary dyscyplinarnej bez przeprowadzenia rozprawy oraz wniosek obwinionego o wydanie orzeczenia i wymierzenie mu określonej kary dyscyplinarnej, ani w sprawach, w których wymierzono karę upomnienia. W takich przypadkach uzasadnienie będzie sporządzać się na wniosek strony, złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Od orzeczenia sądu dyscyplinarnego stronom będzie przysługiwać prawo wniesienia odwołania do sądu II instancji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia na piśmie wraz z uzasadnieniem.

Odwołania od orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego orzekającego jako sąd I instancji będzie rozpoznawać ten sam sąd w innym, pięcioosobowym składzie.

Od prawomocnego orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego orzekającego jako sąd II instancji stronom przysługuje prawo wniesienia kasacji do Sądu Najwyższego, w terminie 3 miesięcy dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.

Sąd dyscyplinarny będzie przysyłał niezwłocznie okręgowej radzie odpis prawomocnego orzeczenia o nałożeniu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej w celu dokonania wpisu o ukaraniu w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane.

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian w zakresie kosztów postępowania dyscyplinarnego. Koszty postępowania pobierane będą w formie zryczałtowanej opłaty odpowiednio na rzecz izby architektów lub okręgowej izby inżynierów budownictwa, której obwiniony jest członkiem. O kosztach będzie orzekać sąd dyscyplinarny.

W razie ukarania koszty postępowania ponosić będzie obwiniony. W pozostałych przypadkach koszty postępowania wyjaśniającego i postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym pokrywać będzie odpowiednio izba architektów lub właściwa okręgowa izba inżynierów budownictwa, zaś koszty postępowania przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym pokrywać będzie odpowiednio izba architektów lub Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa.

W projekcie ustawy, uwzględniając propozycje samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, zaproponowano, by zryczałtowana opłata w razie ukarania wynosiła:

- 1) karą upomnienia – od 500 do 800 zł;
- 2) karą nagany – od 800 do 1500 zł;
- 3) innymi karami – od 1500 do 5000 zł.

- w zależności od długości trwania postępowania oraz liczby i złożoności czynności w nim dokonywanych.

Przy wydawaniu orzeczenia łącznego wymierzone opłaty sumuje się. Jeżeli jednym orzeczeniem ukarano dwóch lub więcej obwinionych, zryczałtowane koszty postępowania dotyczą każdego z nich z osobna. Egzekucja zryczałtowanych kosztów postępowania należy do właściwej okręgowej rady izby samorządu zawodowego.

W projekcie ustawy zamieszczono przepis na podstawie którego, w sprawach nieuregulowanych do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Mając na uwadze zakres przedmiotowy projektu ustawy i określone w nim przesłanki wykonywania zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa, w projekcie ustawy zaproponowano przepis karny, który przewiduje, że ten kto wykonuje zawód architekta lub zawód inżyniera budownictwa bez spełnienia wymagań, o których mowa w art. 5 ustawy będzie podlegać grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

Wskazać należy, że w obowiązującej ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (art. 91 ust. 1 pkt 2) zawarty jest przepis karny, na podstawie którego, kto wykonuje samodzielną funkcję techniczną w budownictwie, nie posiadając odpowiednich uprawnień budowlanych lub prawa wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Zmiana modelu regulacji zawodu urbanisty

Projektowane regulacje dotyczące zawodu urbanisty znacząco zmieniają obecnie obowiązujące przepisy, które, jak wskazano w początkowej części uzasadnienia, dość ogólnie regulują zasady wykonywania zawodu urbanisty.

Po pierwsze w projekcie podjęto próbę zdefiniowania wykonywania zawodu urbanisty poprzez określenie, że jego wykonywanie polega na sporządzaniu projektów aktów planowania przestrzennego, raportów krajobrazowych oraz na opracowywaniu opinii lub analiz urbanistycznych, o których mowa w ustawie Kodeks urbanistyczno – budowlany.

Po drugie projekt określa granice „działalności„ urbanisty poprzez wskazanie, iż jest on zobowiązany do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa i standardami zawodowymi, a także ze szczególną starannością oraz z zasadami etyki zawodowej. Mając na uwadze znaczenie ww. standardów oraz zasad etyki zawodowej projektodawca przewidział, że wytyczne do nich określi w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa po zasięgnięciu opinii stowarzyszeń zrzeszających osoby wykonujące zawód urbanisty.

Po trzecie projekt wprowadza obowiązek stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz jego dokumentowania, co pozwoli na sprawowanie faktycznej kontroli nad rozwojem zawodowym urbanistów.

W tym miejscu podnieść należy, iż określając obowiązki urbanistów dodatkowo przewidziano normę zgodnie z którą jeżeli urbanista jest przekonany, że polecenie podmiotu, na zlecenie którego działa, jest niezgodne z prawem albo zawiera zmanioną pomyłki jest on obowiązany, na piśmie, poinformować o tym ten podmiot. Informacja ta jest włączana do dokumentacji prac planistycznych, o której mowa w przepisach *ustawy z dnia ... Kodeks urbanistyczno – budowlany*.

Powyższe stanowić będzie mechanizm ochrony urbanistów przed niebezpieczeństwem polegającym na próbie wprowadzania do projektów aktów planowania przestrzennego rozwiązań, które nie są zgodne z zasadami wynikającymi z przepisów prawa, standardów zawodowych czy zasadami etyki zawodowej. Zaznaczenia przy tym wymaga, iż złożenie pisemnej informacji wskazującej, że zaproponowane przez podmiot zlecający działanie jest niezgodne z prawem wyłącza odpowiedzialność dyscyplinarną urbanisty (projektowany art. 158).

W projekcie przewidziano możliwość wykonywania zawodu urbanisty przez osoby, których kwalifikacje zawodowe zostały uznane na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. 2016 r. poz. 65) oraz przez osoby, które świadczą usługi transgraniczne, zgodnie z art. 31 tej ustawy.

W przypadku pierwszej z ww. grup zauważyć należy, że sam fakt uznania kwalifikacji zawodowych uprawnia te osoby do wykonywania zawodu urbanisty, tym samym projekt nie nakłada, w tym przypadku, obowiązku złożenia egzaminu państwowego, który to obowiązek przewidziany jest dla „urbanistów krajowych”. W tym miejscu wskazać trzeba na treść art. 26 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, zgodnie z którym „osobom, którym zostały uznane kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodu regulowanego albo do podjęcia lub wykonywania działalności regulowanej, zapewnia się prawo wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej tego zawodu albo tej działalności na takich samych zasadach jak

osobom, które uzyskały kwalifikacje zawodowe do ich podejmowania lub wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej.”. Powyższe oznacza wprawdzie, że osoby zwolnione są z obowiązku zdania egzaminu, ale podlegają one pozostałym zasadom wykonywania zawodu urbanisty. Tym samym zastosowanie znajdują wobec nich przepisy dotyczące m.in. postępowania dyscyplinarnego.

Odnosząc się zaś do osób świadczących usługi transgraniczne to podnieść należy, iż zarówno przepisy dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z dnia 30.09.2005, str. 22), jak i wdrażające tą dyrektywę przepisy ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. „zabraniają” wprowadzania ograniczeń w swobodnym świadczeniu usług, co w tym przypadku również oznacza „zwolnienie” z obowiązku złożenia egzaminu państwowego. Niemniej jednak, przepisy ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej przewidują (art. 31 ust. 3 pkt 2) stosowanie przepisów dyscyplinarnych obowiązujących osoby wykonujące dany zawód, co oznacza możliwość sprawiania nad działalnością osób świadczących usługi transgraniczne faktycznej kontroli.

Dodatkowo osoby świadczące te usługi zobowiązane będą do złożenia, raz w roku oświadczenia o zamiarze świadczenia usług. Zaś w przypadku złożenia oświadczenia po raz pierwszy od usługodawcy właściwy organ wymagać może dołączenia do oświadczenia dodatkowych dokumentów w tym:

- zaświadczenie, że osoba ta wykonuje zawód w zgodzie z prawem w swoim państwie i że nie obowiązuje jej zakaz wykonywania tego zawodu,
- dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe,
- zaświadczenie o braku zawieszenia w prawach do wykonywania zawodu lub o niekaralności.

Ponadto, w celu sprawowania faktycznej kontroli nad wykonywaniem zawodu urbanisty projektodawca określił regulacje dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej urbanistów.

Uszczegółowienie powyższych celów przedstawione zostanie w dalszej części uzasadnienia.

Nadawanie uprawnień oraz zasady wykonywania zawodu urbanisty

Projekt ustawy definiuje zawód urbanisty, jako polegający na sporządzaniu projektów aktów planowania przestrzennego, raportów krajobrazowych oraz na opracowywaniu opinii lub analiz urbanistycznych. Wszystkie te akty oraz opracowania znajdują swoje uregulowanie w przepisach Kodeksu urbanistyczno-budowlanego. Zakres przedmiotowy zawodu urbanisty nie będzie się istotnie różnił względem zarówno regulacji obecnych, jak i regulacji obowiązujących przed 2014 r.

Projekt wprowadza podstawowe zasady wykonywania zawodu urbanisty, wskazując, że odbywa się ono zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa i standardami zawodowymi oraz z wytycznymi etyki zawodowej, a także ze szczególną starannością. Nakłada na urbanistę obowiązki związane z wykonywaniem zawodu, tj.

- 1) udzielanie niezbędnych wyjaśnień dotyczących sporządzanych projektów aktów planowania przestrzennego wszystkim zainteresowanym, w szczególności organowi na zlecenie którego działa oraz osobom biorącym udział w postępowaniu w przedmiocie uchwalenia tych aktów;
- 2) powstrzymywanie się od zachowań rodzących wątpliwości co do jego bezstronności;
- 3) stałe doskonalenie kwalifikacji zawodowych, w szczególności przez uczestnictwo w przynajmniej 40 godzinach szkoleń specjalistycznych rocznie oraz dokumentowania tego obowiązku.

Przedmiotowe zasady podlegać będą doprecyzowaniu w formie aktu wykonawczego. Minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii stowarzyszeń zrzeszających osoby wykonujące zawód urbanisty, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób udokumentowania stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz wytyczne w zakresie standardów zawodowych urbanisty i etyki zawodu urbanisty jak również zakres tematyczny szkoleń specjalistycznych, mając na względzie konieczność dążenia do osiągnięcia możliwie najwyższej jakości aktów planowania przestrzennego oraz uwzględniając szczegółowe wymagania dotyczące rzetelności, bezstronności i obowiązków informacyjnych.

Ponieważ istotą wykonywania zawodu urbanisty jest sporządzanie projektów aktów na zlecenie organu władzy publicznej, projekt ustawy przewiduje możliwość uchylecia się przez urbanistę od odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie zasad sporządzania projektu, w przypadku gdy złoży on podmiotowi zlecającemu pisemne oświadczenie w tym zakresie, podlegające włączeniu do dokumentacji planistycznej (szczegółowy zakres tej dokumentacji ureguje Kodeks urbanistyczno-budowlany).

Wraz z nałożonymi obowiązkami projekt przewiduje uprawnienia kontrolne dla ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, umożliwiające weryfikację prawidłowości postępowania urbanisty.

Projekt przewiduje powiązanie możliwości wykonywania zawodu urbanisty z wpisem do centralnego rejestru osób posiadających prawo do wykonywania tego zawodu. Organem właściwym w tym zakresie będzie minister właściwy do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

O wpis do rejestru może ubiegać się osoba, która:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- korzysta z pełni praw publicznych,
- nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego,
- złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin państwowy.

Podstawowym wymogiem dla wykonywania zawodu urbanisty będzie zatem złożenie egzaminu państwowego. Natomiast wykreślenie z rejestru następuje w przypadku:

- orzeczenia kary pozbawienie prawa wykonywania zawodu,

- śmierci,
- z innej przyczyny trwale uniemożliwiającej wykonywanie zawodu (np. utraty praw publicznych, zdolność do czynności prawnych, skazanie za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego),
- na wniosek urbanisty, którego dotyczy wpis.

Odnosząc się do osób świadczących usługi transgraniczne wykreślenie z rejestru nastąpić może również w przypadku nie złożenia raz w roku oświadczenia o zamiarze świadczenia usług, które opisano powyżej.

Wpis do rejestru następować będzie w formie decyzji administracyjnej, która wydawana będzie najpóźniej w terminie dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku. Za wpis pobierana będzie opłata w wysokości 150 zł.

Jedną z przesłanek wpisu jest złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu państwowego. Egzamin prowadzony będzie przez komisję egzaminacyjną złożoną z praktyków z dużym doświadczeniem, której członkowie powoływani będą przez ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa w drodze konkursu. Natomiast konkurs na członka komisji przeprowadzać będzie zespół, powołany przez ministra, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. Dodatkowo w skład komisji wchodzić będzie przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa.

Na przedmiot egzaminu składać się będą, określone w rozporządzeniu, zagadnienia związane z teoretycznym oraz praktycznym przygotowaniem do wykonywania zawodu. Zaś sprawdzenie umiejętności praktycznych odbywać się będzie w formie omówienia problematyki wynikającej ze studium przypadku. Materiały do egzaminu przygotowuje komisja egzaminacyjna. W ten sposób egzamin państwowy stanowić będzie kompleksowy sprawdzian wiedzy i umiejętności osoby ubiegającej się o prawo wykonywania zawodu urbanisty.

W tym miejscu podnieść także trzeba, że do egzaminu będzie mogła podejść osoba, która

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- korzysta z pełni praw publicznych;
- posiada tytuł zawodowy magistra albo równorzędny.

Powyższe oznacza, że do egzaminu będzie mógł przystąpić każdy dysponujący tytułem magistra albo odpowiednim tytułem, absolwent studiów wyższych, niezależnie od profilu czy nazwy ukończonych studiów, co zagwarantuje otwarty dostęp do zawodu oraz odpowiedni poziom wiedzy, sprawdzany w obiektywny sposób.

Projektowane regulacje przewidują możliwość odwołania się od wyniku egzaminu. Organem właściwym w zakresie rozpatrzenia takiego odwołania będzie komisja egzaminacyjna o poszerzonym składzie. Dodatkowo od uchwały komisji egzaminacyjnej o poszerzonym składzie, w sprawie odwołań od wyników egzaminu służy skarga do sądu administracyjnego.

Za egzamin pobiera się opłatę w wysokości 600 zł. Jeżeli egzamin nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata opłata podlega zwrotowi. Opłata może zostać zwrócona, jeżeli kandydat usprawiedliwi swoją nieobecność w sposób przewidziany w przepisach o usprawiedliwianiu nieobecności w pracy

Postępowanie dyscyplinarne urbanistów

W ramach kontroli nad wykonywaniem zawodu urbanisty projekt przewiduje regulacje dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej urbanistów. Zgodnie z przyjętymi w projekcie założeniami urbanista odpowiada dyscyplinarne za naruszenie zasad wykonywania tego zawodu. Dotyczyć to będzie projektów, które są niezgodne z prawem, nie spełniają standardów wykonywania zawodu urbanisty oraz szeroko rozumianych zasad etyki.

Karami dyscyplinarnymi są:

- upomnienie,
- nagana,
- zawieszenie prawa wykonywania zawodu urbanisty na okres od 6 miesięcy do 5 lat,
- pozbawienie prawa wykonywania zawodu urbanisty na okres od 6 miesięcy do dożywotniego pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

Urbanista, w stosunku do którego orzeczono karę pozbawienia prawa wykonywania zawodu będzie mógł ubiegać się o ponowny wpis na listę po ponownym złożeniu egzaminu. Wymóg powtórnego podejścia do egzaminu nie będzie natomiast wymagany w przypadku orzeczenia kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu.

W projekcie przewidziano również normę zgodnie z którą jeżeli w stosunku do urbanisty w okresie 5 lat dwukrotnie orzeczono co najmniej karę nagany, za trzecim razem, komisja dyscyplinarna orzeka karę od 2 lat do dożywotniego pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

Organami właściwymi do prowadzenia postępowania dyscyplinarnego będą:

- komisja dyscyplinarna,
- rzecznik dyscyplinarny.

Komisję powołuje minister właściwy do gospodarowania przestrzenią oraz mieszkalnictwa spośród osób charakteryzujących się wiedzą oraz doświadczeniem z zakresu planowania przestrzennego albo nauk prawnych. Mechanizm wyboru kandydatów na członków komisji jest analogiczny do mechanizmu wyboru kandydatów komisji egzaminacyjnej. Dodatkowo, podobnie jak w przypadku komisji egzaminacyjnej, w skład komisji dyscyplinarnej wchodzić będzie przedstawiciel ministra, legitymujący się wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem z zakresu planowania przestrzennego.

Rzeczników dyscyplinarnych podobnie jak członkowie komisji, powołuje minister, ale w odróżnieniu komisji dyscyplinarnych, rzecznicy związani będą poleceniami ministra.

Postępowanie dyscyplinarne, w pierwszej instancji, wszczyna wniosek rzecznika, który składa go do komisji po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego.

Liczba członków składów orzekających komisji (w postępowaniu w pierwszej instancji) uzależniona będzie od rodzaju kary, o której zastosowanie wniósł rzecznik. Tym samym w przypadku rozpatrywania sprawy zagrożonej karą upomnienia lub nagany właściwa będzie komisja w składzie 3 członków. Natomiast w przypadku spraw zagrożonych karą zawieszenia albo pozbawienia prawa wykonywania zawodu właściwa będzie komisja w składzie 5 członków.

W drugiej instancji komisja dyscyplinarna orzekała będzie zawsze w składzie 5 członków.

Postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie 4 miesięcy od dnia powzięcia przez rzecznika dyscyplinarnego informacji o popełnieniu czynu skutkującego możliwością poniesienia odpowiedzialności dyscyplinarnej ani po upływie pięciu lat od popełnienia tego czynu.

Od prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej, służyć będzie odwołanie do Sądu Apelacyjnego w Warszawie - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Do odwołania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dotyczące apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego nie służy skarga kasacyjna.

Do postępowania dyscyplinarnego wobec urbanistów w sprawach nieuregulowanych w projekcie ustawy znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

W projekcie określono również wysokość kosztów postępowanie dyscyplinarnego, które są analogiczne do kosztów postępowania dyscyplinarnego właściwych dla architektów i inżynierów budownictwa.

Na czas trwania postępowania dyscyplinarnego, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli okoliczności wskazują na duże prawdopodobieństwo popełnienia czynu dyscyplinarnego, komisja będzie mogła zawiesić urbanistę w prawie wykonywania zawodu na okres do 3-6 miesięcy (w szczególności w przypadku np. tymczasowego aresztowania, które stosuje się, gdy prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa jest wysokie).

Przewidziano również przepis karny dotyczący urbanistów, zgodnie z którym kto wykonuje zawód urbanisty nie posiadając prawa do jego wykonywania podlega karze grzywny w wysokości do 50 000 zł. Dodatkowo tej samej karze podlegać będzie urbanista wobec którego orzeczono karę dyscyplinarną zawieszenia albo pozbawienia prawa wykonywania zawodu, jeżeli w okresie obywatela kary, urbanista nadal wykonuje zawód.

Pozostałe informacje

Ustawa wejdzie w życie na zasadach i w trybie określonym w ustawie - Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks urbanistyczno – budowlany.

Przedkładany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów *rozporządzenia Rady Ministrów*

z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Załącznikiem do uzasadnienia jest Ocena Skutków Regulacji.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o architektach, inżynierach budownictwa oraz urbanistach</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Tomasz Żuchowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Błażej Korczak – Zastępca Dyrektora Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji Blazej.Korczak@mib.gov.pl tel.: (22) 522 51 00</p> <p>Michał Leszczyński – Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Przestrzennej Michal.Leszczynski@mib.gov.pl tel.: (22) 522 56 00</p>	<p>Data sporządzenia 01.09.2017 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Nr w wykazie prac: UD257</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o architektach, inżynierach budownictwa oraz urbanistach (dalej: „projekt ustawy”), ma na celu dostosowanie obowiązujących przepisów dotyczących ww. zawodów do zmian wynikających z projektu Kodeksu urbanistyczno-budowlanego (dalej: „projekt Kodeksu”). Ponadto potrzeba wprowadzenia projektowanych rozwiązań, w zakresie wzmocnienia roli urbanistów, została zasygnalizowana w Rekomendacjach Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, w ramach działań niezbędnych, w związku z przeciwdziałaniem występowania na znacznym obszarze kraju wysokiego stężenia zanieczyszczeń powietrza (Program „Czyste Powietrze”).

W konsekwencji powyższego projekt obejmuje regulacje dotyczące wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, uzyskiwania uprawnień budowlanych, praw i obowiązków członków samorządów architektów i inżynierów budownictwa, odpowiedzialność dyscyplinarnej członków tych samorządów, oraz ich organizację i zadania, a także regulacje dotyczące wprowadzenia uprawnień zawodowych urbanistów, kwestii obowiązku ich ustawicznych szkoleń oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Projekt Kodeksu zakłada uregulowanie w sposób kompleksowy przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, gospodarowania nieruchomościami oraz prawa budowlanego.

Projekt Kodeksu, w zakresie dotyczącym wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, zakłada w szczególności:

- 1) większą niż dotąd elastyczność w projektowaniu wynikającą ze zmian w podejściu do przepisów technicznych,
- 2) zwiększoną odpowiedzialność projektanta za przyjęte w projekcie rozwiązania techniczne.

Mając na uwadze projektowane regulacje zawarte w projekcie Kodeksu, a także analizę funkcjonowania obowiązujących przepisów w przedmiotowym zakresie, zawartych w szczególności w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332), oraz w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2016 r., poz. 1725), a także w ustawie z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073) na etapie prac nad projektem Kodeksu przyjęto, że przepisy regulujące wykonywanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, odpowiedzialność dyscyplinarną w budownictwie, organizację i zadania samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, a także prawa i obowiązki członków tych samorządów, jak również problematyka zawodu urbanisty zostaną zawarte w jednej odrębnej ustawie, która w sposób kompleksowy ureguje te zagadnienia.

Projekt ustawy nie wprowadza zasadniczych zmian w obowiązujących przepisach regulujących wykonywanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, modyfikuje natomiast zasady uzyskiwania uprawnień budowlanych, prawa i obowiązki członków samorządów architektów i inżynierów budownictwa, zasady ponoszenia odpowiedzialności dyscyplinarnej członków tych samorządów, oraz ich organizację i zadania. Natomiast projektowane regulacje dotyczące zawodu urbanisty znacząco zmieniają obecnie obowiązujące przepisy, które ogólnie regulują kwestię uprawnień, które powinna posiadać osoba opracowująca projekty aktów planowania przestrzennego. W tym miejscu zaznaczenia wymaga, że zawód urbanisty w latach 2000-2014 posiadał prawnie określone jednostki organizacyjne w postaci krajowej i okręgowych izb urbanistów, jednak ustawą z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (Dz. U. poz. 768) status ten został mu odebrany. Zaznaczenia przy tym wymaga, że projekt nie jest próbą powrotu do „starych” rozwiązań, lecz polega na wprowadzeniu egzaminu państwowego, obowiązku ustawicznych szkoleń w modelu lifelong learning, co ma szczególne znaczenie wobec faktu, iż system planowania przestrzennego obejmuje ponad 100 ustaw, których treść podlega ciągłym zmianom, oraz szczegółowych regulacji dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej, co zagwarantuje rzetelne wykonywanie zawodu

urbanisty przez osoby mające ku temu odpowiednie kwalifikacje. Zatem zasadnym jest opracowanie kompleksowych norm prawnych w tym zakresie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane regulacje w zakresie zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa zakładają:

- doprecyzowanie obowiązujących przepisów w zakresie wykonywania zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa oraz praktyki zawodowej,
- zmianę dotychczasowej koncepcji jednolitej procedury nadawania uprawnień budowlanych dla osób zajmujących się architekturą oraz inżynierią budowlaną polegającą na wprowadzeniu odrębnych procedur nadawania uprawnień budowlanych w zawodzie architekta oraz uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa,
- rezygnację z wyodrębnienia specjalizacji w ramach istniejących specjalności uprawnień budowlanych,
- dodanie nowych zadań samorządom zawodowym architektów i inżynierów budownictwa polegających na uchwaleniu standardów praktyki zawodowej, ustalaniu zasad doskonalenia zawodowego, współdziałaniu w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych oraz prowadzenie centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane
- wprowadzenie zakazu jednoczesnego pełnienia funkcji w organach okręgowych i w organach krajowych tego samego rodzaju,
- wprowadzenie jednej odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządów architektów i inżynierów budownictwa wykonujących zawód architekta i zawód inżyniera budownictwa w miejsce obecnie obowiązującej odpowiedzialności zawodowej w budownictwie - uregulowanej w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r - Prawo budowlane oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa uregulowanej w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa,
- wprowadzenie zakazu jednoczesnego pełnienia funkcji w organach samorządu zawodowego architektów lub inżynierów budownictwa oraz w organach administracji publicznej,
- wprowadzenie obowiązku ustawicznego kształcenia dla członków izb,
- wprowadzenie nowego katalogu kar dyscyplinarnych dla członków izb.

Natomiast odnośnie urbanistów projekt wprowadza nowe rozwiązania dotyczące uzyskiwania uprawnień zawodowych dla osób opracowujących projekty aktów planistycznych i innych opracowań przestrzennych. Uprawnienia te będą udzielane po złożeniu egzaminu państwowego, co zagwarantuje otwarty dostęp do zawodu oraz odpowiedni poziom wiedzy, sprawdzany w obiektywny sposób. Dodatkowo projekt reguluje kwestię obowiązku ustawicznych szkoleń oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej urbanistów, zapewniając sprawowanie faktycznej kontroli nad wykonywaniem zawodu urbanisty, co z kolei skutkować będzie podwyższeniem jakości aktów planowania przestrzennego, jak również przestrzeganiem zasad etyki zawodowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Odnosząc się do architektów i inżynierów budownictwa projektowana ustawa ma charakter dostosowawczy do projektowanych regulacji Kodeksu urbanistyczno-budowlanego, w związku z tym nie przewiduje się konieczności prowadzenia analiz porównawczych z innymi państwami.

Zaś w przypadku urbanistów zauważyć należy, że zgodnie z danymi bazy zawodów regulowanych, zawód ten jest zawodem regulowanym w wielu krajach Europy tj. m.in. w Niemczech, Irlandii, Wielkiej Brytanii¹⁾. Zaznaczenia przy tym wymaga, że w poszczególnych

krajach istnieją różnego rodzaju instytucje i organizacje zrzeszające osoby wykonujące zawód urbanisty (wymienne nazywanego zawodem planisty przestrzennego). W niektórych z tych państw istnieją instytucje potwierdzające kwalifikacje do wykonywania zawodu:

- Belgia (*Chambre des Urbanistes de Belgique – CUP*),
- Francja (*Office Professionell de Qualification des Urbanistek – OPQU*),
- Malta (*Malta Chamber of Planners – MaCP*),
- Rumunia (*Registru Urbanștilor din România – RUR*),
- Słowenia (*Zbornica za arhitekturo In prostor Slovenije – ZASP*),
- Wielka Brytania (*Royal Town Planning Institute – RTPI*).

W Niemczech i we Włoszech osoby odpowiedzialne za wykonywanie opracowań planistycznych podlegają obowiązkowi przystąpienia do egzaminu państwowego. Zaznaczyć przy tym należy że w większości państw UE istnieją organizacje

¹⁾ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/>

zrzeszające osoby zajmujące się planowaniem przestrzennym, przyjmujące formę stowarzyszeń np. SRL (Niemcy), BNSP (Holandia), ASSURB (Włochy), AETU (Hiszpania), GPA/ΣΕΠΙΟΧ (Grecja). W krajach, w których zawód urbanisty nie podlega regulowaniu, działają natomiast mechanizmy zapewniające kształtowanie ładu przestrzennego i ochronę środowiska. Wspomniane organizacje i stowarzyszenia stawiają sobie za cel m.in. zapewnienie ochrony oraz ciągłego kształcenia dla swoich członków, celem utrzymywania właściwego poziomu wykonywania prac planistycznych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie (osoby posiadające uprawnienia budowlane uprawniające do projektowania i kierowania robotami budowlanymi), w tym:			Większa niż dotąd elastyczność w projektowaniu wynikająca ze zmian w podejściu do przepisów technicznych. Zwiększona odpowiedzialność projektanta za przyjęte w projekcie rozwiązania techniczne. Konieczność większego zaangażowania w aktualizowanie wiedzy m.in. obowiązujących przepisach i nowych technologiach – na zasadach, które określi Izba
1. Członkowie Izby Inżynierów Budownictwa	115 316 (dane na koniec 2015 r.)	Dane z Izby Inżynierów Budownictwa	
2. Członkowie Izby Architektów RP	11177 (dane na koniec 2015 r.)	Dane z Izby Architektów RP	
Samorządy zawodowe architektów oraz inżynierów budownictwa	Izba Architektów RP – 16 Okręgowych Izb Architektów Izba Inżynierów Budownictwa – 16 Okręgowych Izb Inżynierów Budownictwa		Zwiększenie roli i odpowiedzialności samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa w dbałości o wysoką merytoryczną i etyczną jakość wykonywanego zawodu przez członków tych samorządów poprzez wprowadzenie obowiązku zapewnienia ustawicznego doskonalenia zawodowego przez członków izby
Osoby, które w chwili obecnej posiadają uprawnienia uszczegółowione w art. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Mając na uwadze „otwarcie” w 2014 r. zawodu urbanisty, nie jest możliwe określenie liczby osób obecnie wykonujących ten zawód.		Dookreślenie zasad dotyczących wykonywania zawodu urbanisty, w tym wprowadzenie egzaminu państwowego oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej. Przewiduje się możliwość

			wykonywania zawodu bez konieczności złożenia egzaminu przez osoby, które nabyły uprawnienia, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Prowadzone były robocze konsultacje z przedstawicielami krajowych organów samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa oraz z podmiotami zrzeszającymi czynnych zawodowo urbanistów, poprzedzające przygotowanie projektu.

Planuje się, iż konsultacje publiczne zostaną przeprowadzone we wrześniu 2017 r. Z chwilą przekazania projektu do konsultacji publicznych oraz uzgodnień międzyresortowych zostanie on udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 o działalności lobbingskiej w procesie stosowania prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

W ocenę projektowanych regulacji zostaną włączone w szczególności Krajowe i okręgowe izby architektów i inżynierów budownictwa biura planistyczne, miejskie pracownie urbanistyczne, Zespół ekspercki do spraw polityki przestrzennej Konwentu Marszałków Województw RP, a także organizacje i stowarzyszenia naukowo-techniczne związane z branżą budowlaną, tj.: Stowarzyszenie Architektów Polskich SARP, Stowarzyszenie Ar-Ka, Geodezyjna Izba Gospodarcza, Izby Projektowania Budowlanego, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Rzeczników Zamówień Publicznych, Polski Komitet Geotechniki, Polski Związek Inżynierów i Techników Sanitarnych, Polski Związek Pracodawców Budownictwa, Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Stowarzyszenie Geodetów Polskich, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych, Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki, Główna Komisja Urbanistyczno – Architektoniczna, Stowarzyszenie Polska Izba Urbanistów, Towarzystwo Urbanistów Polskich, Związek Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Rzemiosła Polskiego, Związek Zawodowy „Budowlani”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń	Projektowane rozwiązania w zakresie architektów i inżynierów budownictwa nie wpłyną na sektor finansów publicznych. Natomiast w odniesieniu do regulacji dotyczących zawodu urbanisty zauważa się, co następuje:

założeń	<p>Jednym z założeń projektu, w zakresie urbanistów, jest wprowadzenie egzaminów państwowych, których złożenie będzie konieczne do zdobycia uprawnień do wykonywania zawodu urbanisty. Przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów będzie generowało koszty dla budżetu państwa związana chociażby z obsługą administracyjno – biurową komisji egzaminacyjnej. Niemniej jednak, zgodnie z przyjętymi w projekcie rozwiązaniami planowane są także wpływy do budżetu państwa w postaci opłat za przystąpienie do ww. egzaminów (600 zł od osoby). Zakłada się, że kwota wnoszona z opłat egzaminacyjnych winna zabezpieczyć koszty związane z przeprowadzeniem egzaminów oraz wypłatą wynagrodzeń dla osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej. Niezależnie od powyższego zaznaczyć należy, że projektowane regulacje przewidują obowiązek wypłacania wynagrodzenia członkom komisji egzaminacyjnej za udział w jej pracach, w wysokości do 50 % wynagrodzenia ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 i 1386), zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”, za rok poprzedzający przeprowadzenie egzaminu. Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że w skład komisji egzaminacyjnej wchodzi nie więcej niż 30 członków nie wydaje się, aby koszty te stanowiły znaczne obciążenie dla budżetu państwa.</p> <p>Jednorazowe wynagrodzenie członka komisji wynosić będzie w przybliżeniu 2023,605 zł. Przy założeniu, że powołany zostanie pełny skład komisji to „jednorazowy” koszty wynagradzania członków komisji kształtować się będą na poziomie ok. 60 708, 15 zł.²⁾</p> <p>Podobna sytuacja będzie miała miejsce przy prowadzeniu rejestru osób posiadających uprawnienia do wykonywania zawodu urbanisty. Wprawdzie prowadzenie rejestru będzie generować koszty dla budżetu państwa, ale projektodawca zagwarantował wpływ do budżetu z opłat za wpis do rejestru (150 zł), podobnie, jak w przypadku wydatków związanych z egzaminem, wydatki na prowadzenie rejestru są w ten sposób zabezpieczone.</p> <p>Skutki finansowe dla budżetu państwa będą również generować postępowania dyscyplinarne prowadzone wobec czynnych zawodowo urbanistów. Wydatki związane z prowadzeniem postępowania identyfikować należy z wypłaceniem wynagrodzeń dla członków komisji dyscyplinarnej oraz rzeczników dyscyplinarnych. Planuje się, że ww. wynagrodzenie, tak jak w przypadku wynagrodzeń członków komisji egzaminacyjnej, będzie kształtować się do wysokości 50% przeciętnego wynagrodzenia, za rok poprzedzający przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego. Tym samym biorąc pod uwagę liczbę członków komisji (nie więcej niż 15 członków) oraz rzeczników (14) wydatki w tym zakresie nie wydają się wysokie.</p> <p>„Jednorazowe” wynagrodzenie członka dyscyplinarnej i rzecznika dyscyplinarnego wynosić będzie w przybliżeniu 2023,605 zł. Mając na uwadze, że projekt maksymalnie umożliwi powołanie 15 członków komisji i 14 rzeczników, „jednorazowe” koszty ich wynagradzania wynosić będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dla członków komisji – 30354,075 zł; – dla rzeczników dyscyplinarnych – 28330,47 zł.
---------	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

nie dotyczy

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

²⁾ Podstawą obliczenia wysokości wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej była kwota przeciętnego wynagrodzenia ogłoszona w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2016 r. (M. P. poz. 183), która wynosi 4047,21.

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>Projektowane rozwiązania w zakresie architektów i inżynierów budownictwa nie wpłyną na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.</p> <p>Odnosząc się zaś do regulacji dotyczących wykonywania zawodu urbanisty, zaznaczyć trzeba, że jednym z założeń projektu jest zapewnienie odpowiednio wysokiego poziomu wiedzy urbanistów, poprzez zdanie egzaminu państwowego oraz obowiązek udziału w ustawicznych szkoleniach. Założony cel pośrednio wpłynie na bezpieczeństwo inwestycyjne. Odpowiednio wysoki poziom merytoryczny sporządzanych dokumentów planistycznych, zmniejszy bowiem ryzyko „niewykonalności” ustaleń tych dokumentów, a tym samym zmniejszy ryzyko braku możliwości realizacji zamierzonych inwestycji na danym terenie, mimo uwzględnienia obiektu związanego z daną inwestycją w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Dodatkowo przewiduje się minimalizację ryzyka braku możliwości prawidłowego funkcjonowania inwestycji np. poprzez powstanie obok pensjonatów budynków inwentarskich.</p>
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.
--	--------------

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozwiązania w zakresie architektów i inżynierów budownictwa nie wpłyną na rynek pracy.

Natomiast projektowane przepisy dotyczące urbanistów mogą wpłynąć na funkcjonowanie rynku pracy. Jednakże, co należy podkreślić, obecnie dokumenty planistyczne są przygotowywane przede wszystkim na podstawie umów zawieranych przez gminy z wykonawcami wybranymi na podstawie ustawy – Prawo zamówień publicznych, gdzie wykonawcy nie zawsze są związani z osobami, które będą opracowywać projekty dokumentów planistycznych umową o pracę. Wiele jest również osób, które, zgodnie z obowiązującymi przepisami, mogą opracowywać projekty dokumentów planistycznych, świadczących usługi na podstawie tzw. samozatrudnienia lub prowadzących pełną działalność gospodarczą. Natomiast regulacje Kodeksu, ściśle związane z projektowaną ustawą, mogą spowodować zwiększenie zatrudnienia urbanistów w urzędach na podstawie umów o pracę. Jednocześnie projektowane przepisy, z jednej strony

zwiększą podaż na rynku pracy w zakresie wykonywania zawodu urbanisty, a z drugiej strony, zawężą rynek pracy – bowiem do wykonywania zawodu urbanisty nie będzie wystarczające ukończenie np. jedynie studiów podyplomowych z omawianego obszaru. Tym samym nastąpi modyfikacja tego rynku w obszarze realizacji pracy polegającej na opracowywaniu projektów aktów planistycznych polegająca na otwarciu możliwości do wykonywania zawodu przy jednoczesnym umożliwieniu wykonywania tych prac wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednią wiedzę, potwierdzoną zdaniem państwowego egzaminu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ nie dotyczy ☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu	
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zakłada się, że projektowane przepisy wejdą w życie w terminie określonym w ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks urbanistyczno-budowlany.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja rozwiązań projektu nastąpi w ramach kompleksowego badania skutków wejścia w życie zmian wprowadzanych pakietem reform kodeksowych.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

brak